

אוגוסט 2009

בחשכה

מחזה בשתי מערכות

מאת מוטי לרנר

כל הזכויות שמורות

רח' מסדה 5 רמת השרון 47290
טל. 5405295-03 פקס. 5491693-03
E-mail: motti@macam.ac.il

הדמויות:

1. יואל - פסנתרן שראייתו לקויה (48)
2. בלה - אמו (70)
3. פרדי - אחיו (45)
4. טרודי - המטפלת של בלה (30)
5. ברנרד - בעלה לשעבר של טרודי (55)
6. איזי - בנו של יואל (23)

התפאורה

המחזה מתרחש בחדר האורחים בביתה של בלה בשכונה ישנה בתל אביב, שמחירי הקרקע בה האמירו בשנות ה-70. לחדר יציאה למטבח, לפרוודור המוליך לחדר האמבטיה, לחדר השינה של בלה, ולשני חדרי השינה הנוספים, וכן נמצאת בו דלת הכניסה אל הבית. בחדר עצמו ספה, לצידה כורסה, לידן שולחן נמוך. בפניה אחת רדיו, לידו פטפון ישן וכווננית תקליטים. בפניה השנייה פסנתר, לידו שידה, מעליה מדפי ספרים וחוברות תווים. הריהוט ישן למדי ומעיד על צניעות הדיירים - על אף ערך הקרקע עליה בנוי ביתם.

הזמן

תחילת 1977.

הערת המחבר:

למרות שהמחזה כתוב כמחזה ריאליסטי, מוטב לראות בו סיוט של יואל העורך חשבון נפש של יחסיו עם בני משפחתו לאחר שמונה עשרה שנות נתק.

מערכה ראשונה

תמונה 1

חצות. חדר האורחים ריק. בפינה קרש גיהוץ ועליו מגהץ. על הספה ערמת בגדי גבר ישנים מגוהצים, לידם מושלכת שמלה אדומה. לפתע נשמע רחש מכיוון דלת הכניסה. מישהו מנסה לתחוב מפתח לחור המנעול. הוא מנסה מפתח נוסף. גם זה איננו מתאים. נכנסת בלה בחלוק שינה ישן, שערה פרוע. ניכר בה שמזמן לא הסתרקה. בידיה עוד ערימת בגדי גבר, שהורידה מחבל הכביסה. עכשיו היא שומעת את הרחשים מהדלת. היא מתקרבת אליה בהיסוס.

בלה: פרדי? פרדי? זה אתה? פרדי?!

היא מניחה את הבגדים על הספה, מציצה דרך העינית, נרתעת בבהלה. נשימתה מתקצרת והיא ממהרת לשאוף ממשאף שהוציאה מכיסה. בינתיים מנסה האיש בחוץ מפתח נוסף ופותח את הדלת. נכנס יואל במעיל, בידו מזוודה, לעיניו משקפיים עבי עדשות. כעבור רגע הוא מבחין בה.

יואל: כבר אחרי חצות. הייתי בטוח שאתם ישנים. (פאוזה) שלום.
בלה: (בקושי שולטת בעצמה) פתאום פורצים ככה דלת. פתאום נכנסים. פתאום באמצע הלילה.
יואל: אימא, זה אני. יואל.
בלה: רק שהמנעול לא נשבר. אלה שמתקנים מנעולים הם הגנבים הכי גדולים.

היא פונה לקרש הגיהוץ וממשיכה לגהץ.

יואל: זה אני, אימא. מה שלומך? (היא שותקת) אתמול צלצלו אלי מהפילהרמונית, ביקשו שאחליף פסנתרן שחלה. התקשרתי מניו יורק, אבל המספר שלך הוחלף. במודיעין אמרו לי שהחדש חסוי. מישהו מנסה להטריד אותך? ו עוד מדברים. כל כך הרבה תירוצים בשביל כל כך הרבה כלום.
בלה: מה שלום אבא? ישן? מה שלום פרדי? (היא שותקת) שמונה עשרה שנה שמרתי את המפתח. ידעתי שלעולם לא תחליפי מנעול.
יואל: (לעצמה) פרדי המנוול. הוא בטח נתן לי מפתח חדש של המנעול הישן. כולם רמאים. רק לומדים לדבר, וכבר מתחילים לשקר.
יואל: פרדי לא השתנה. מה? (היא שותקת) אולי בכל זאת תגידי לי מה שלומך? מה שלום אבא? אתם בריאים? אני רואה שאת מגהצת את הבגדים שלו. למה את לא שולחת אותם למכבסה? (היא שותקת) אימא, זה אני. יואל. (נזכר) הבאתי לך כמה תקליטים. באך. הפרלודים והפוגות שאת כל כך אוהבת. (פותח את המזוודה) אחד מקונצרט חי. הקלטות חיות תמיד מרגשות יותר. (מופתע לא למצוא אותם) אני לא מבין איפה הם. שמתי אותם כאן.
בלה: שקט. שיהיה שקט. מתפרץ הביתה באמצע הלילה. חושב שאם הוא ידבר אז לא יהיה לי לב לגרש אותו. אבל כבר מזמן אין לב. כבר מזמן אין על מה לדבר.

- (מתבונן בתווים על הפסנתר)** אני רואה שהתלמידים שלך מנגנים אטיוודים של צ'רני. קרה משהו במוסיקה בשנים האחרונות, אימא. העולם עבר לאטיוודים יפנים. **(מריח)** טיגנת חצילים. נכון? אני לא אשכח את הריח הזה. את יודעת שבכל אמריקה אין חצילים כמו שלך? **(היא שותקת)** כאן הייתה צלקת בקיר. פרדי זרק עלי פטיש. היינו עוד ילדים. הנה היא. הראייה שלי התקלקלה קצת בזמן האחרון. כמו אצל אבא. וזה חלוק הלילה הישן שלך. יש בו עוד כמה חורים. ישבת בכורסה, שמעת מוסיקה, והאפר של הסיגריות נשר על החלוק. נכון? ממש אותה כורסה. אותו רדיו. עוד אין לך טלביזיה? **(נוטל את ידה. היא שומטת את ידו בחטף)** ואיפה הסתפרת כל כך יפה? **(צוחק. משתתק)** החצילים בקופסת פלסטיק במקרר. נכון? אם תגידי לי מה שלומך, אני אגיד לך אם צריך להוסיף מלח. **(מציץ למטבח)** גם את המקרר לא החלפת?! תראי לאן הגענו. מקררים נאמנים יותר מבני אדם. **(מקשיב)** לפני כמה שנים, ניגנתי בקונצרט באטלנטה ג'ורג'יה, ולנתי אצל המנצח. לפנות בוקר התעוררתי בהרגשה שאני ישן כאן על הספה. הקשבתי לקולות, וגיליתי שלג'נרל אלקטריק שלו היה בדיוק אותו תקתוק כמו לשלך. **(צוחק)** אם תמשיכי לשתוק, אני אמשך לדבר.
- שידבר. כאילו מישהו שומע. מתפרץ הביתה באמצע הלילה ומקשיב למקרר, כאילו חיכה לו שיחזור.
- (מצביע על הקיר)** כאן הייתה תמונה של אבא. ליד שר החינוך. בכנס של הסתדרות המורים. נכון?
- ואין לי יותר מקום בבית. השכרתי כבר את כל החדרים שלי.
- השכרת את החדרים? את, שלא מכניסה הביתה דוור שהביא לך מברק, את תכניסי דיירים? **(מדליק את הרדיו הישן)** הרדיו עדיין עובד. הוא כבר בן שלושים. **(נשמע פרלוד של באך. הוא מופתע)** זה אני, אימא. הקשיבי. **(מכבה את הרדיו)** אני אנגן לך את זה.

הוא מתיישב ליד הפסנתר ומתחיל לנגן את הפרלוד. הוא מנגן היטב. בלה ממהרת להניח את המגהץ ולהימלט מהחדר. יואל המופתע מפסיק לנגן. נכנסת טרודי. הוא חש בה.

- טרודי: חשבתי שזה פרדי שמנגן.
- יואל: פרדי מנגן? ככה?
- טרודי: פרדי תמיד יכול להפתיע. אתה מכיר אותו?
- יואל: מי את? את שוכרת כאן חדר?
- טרודי: כאן? **(צוחקת)**
- יואל: את אשתו של פרדי. ידעתי שיום אחד מישהי תצליח להתחתן איתו.
- טרודי: לא. אני לא אשתו. אני...
- יואל: אז מה את עושה כאן?
- טרודי: שמי טרודי. אני מחכה לו. אני...
- יואל: **(קוטע אותה)** את מחכה לפרדי אצל אימא שלי, ואת לא אשתו?
- טרודי: אתה אח שלו. מניו יורק. הפסנתרן. נכון? הוא אומר שיש לכם בדיוק אותו ריח.

- יואל: גם אלי נדבקים כלבים ברחוב. **(שניהם צוחקים)**
בלה: **(נכנסת)** מה את עושה כאן? מה פתאום יצאת מהחדר שלך? את מכירה אותו שאת מדברת איתו?
טרודי: חשבתי שהוא פרדי.
בלה: את לא מכירה אותו, ואני לא רוצה שתדברי איתו.
יואל: כבר הכרנו. שמה טרודי. **(לטרודי)** שמי יואל.
בלה: **(לטרודי)** אז את כן מכירה אותו. בטח חכית לו. בטח גם פרדי ידע שהוא מגיע.
טרודי: לא ידעתי, וגם פרדי לא ידע.
בלה: חשבתם שמרוב תרופות שאתם דוחפים לי אני לא אכיר אותו? אני מכירה אותו טוב מאד. וגם אותך. עכשיו תיקחי את הסמרטוטים שלך ותסתלקי יחד איתו.
טרודי: אם את מדברת אלי ככה, אז את עדיין לא מכירה אותי.
יואל: עד אתמול גם אני לא ידעתי שאני מגיע.
בלה: ומה פתאום את מכניסה שמלה למכונת הכביסה? כבר כיבסתי הכל שלוש פעמים ועוד לא נפטרתי מהריח שלך.
טרודי: לפני חצי שעה לקחת כדור שינה, בלה. עוד רגע תתעלפי.
בלה: לקחתי? **(מוציאה גלולה מכיס החלוק)** ברגע שאני נרדמת את מתחילה לחטט לי בארונות. מי יודע מה כבר גנבת לי.
טרודי: מצחיק נורא. **(פונה לצאת)**
בלה: **(אחריה)** לאיפה?
טרודי: להתרחץ. ואם תכבי לי את האור, אני אשבור את המנורה. **(ליואל)** לילה טוב.
(יוצאת לעבר האמבטיה)
בלה: חכי. אל תגעני במגבת שלי. וכבר ראיתי שערות שלך במסרק. **(ליואל)**
ושכולם ידעו שכאן לא מלון. בבוקר כולם מסתלקים. **(יוצאת אחריה)**
- יואל נשאר לבדו. הוא מבחין בשמלתה האדומה של טרודי המונחת על הספה, נוטל אותה, בוחן ומריח אותה. לפתע שומע מפתח נתחב בדלת הכניסה. הוא פונה לאחור, השמלה בידו. הדלת נפתחת. נכנס פרדי, לבוש בהידור. צעדו בטוח. סיגר בפיו. מזוודה בידו. יואל מתקשה לזהותו. פרדי מניח את המזוודה ליד השידה.**
- פרדי: כמה שאתה נראה רע, יו-יו. כבר קפצה עליך זקנה? אתה מבוגר ממני בשלוש שנים, ואתה נראה כמו חולה לב שעוד רגע יחטוף התקף. אולי באמת תחטוף עוד רגע התקף? **(צוחק)**
יואל: **(מזהה את הקול)** שלום, פרדי.
פרדי: ככה באים? באמצע הלילה? מתפרצים הביתה אחרי שמונה עשרה שנה בלי להודיע? יכולת למצוא את כולנו רקובים בתכריכים. אפילו התולעים שאכלו אותנו, כבר היו יכולות להיות אוכל לתולעים. **(מושיט לו קופסת סיגרים)** מעשן? הבאנה. קניתי בשבוע שעבר עשרים אלף כאלה. בקפריסין.
יואל: אתה דווקא נראה מצוין, פרדי. שום תולעת לא תעז להתקרב אליך.
פרדי: אני נוסע בבוקר. לאיטליה. קניתי כסויים של מכוניות מאיזה מפעל שנסגר. **(מציע לו סיגר אחר)** אתה מעדיף טורקי? מזל שבאתי לומר לאימא שלום.
יואל: **(דוחה את הסיגר)** אתה נוסע?

- פרדי: ליומיים.
יואל: לא נורא. אם שרדתי שמונה עשרה שנה, אשרוד עוד יומיים. (באירוניה) אם באמת תחזור בעוד יומיים, כמו שאתה אומר.
פרדי: אני אומר, כי אני לא יכול להבטיח. גם כשאני בטוח מתי אני חוזר, אני לא תמיד חוזר מתי שאני בטוח. אני יכול להיתקע פתאום בגלל איזה נהג מונית שיכור באיזה שדה תעופה מחורבן.
יואל: אתה גר כאן?
פרדי: אני לא גר בשום מקום. תמיד בדרך. אתה קנית בית, נכון?
יואל: יש לי דירה. בניו יורק. אבל יש לי גם...
פרדי: כן, אני יודע. ברחוב 57 במנהטן. פעם כמעט צלצלתי אצלך בדלת.
יואל: היית בניו יורק ולא באת לבקר?
פרדי: מיהרתי. קניתי בטריות ישנות. בשביל העופרת. מה שלום אשתך? שָׁמָּה.
יואל: רות.
פרדי: כן. רות. השמלה הזאת שלה? אגב, אני יכול לסדר בשבילה כמה תכשיטים בזול. בשנים האחרונות התעסקתי קצת בזהב.
יואל: (שומט את השמלה) לא, לא. תודה. היא בסדר. אני מקווה שהיא בסדר. לא ראיתי אותה כמה חודשים. התגרשנו לפני שנה. אבל היא הצליחה מאד בזמן האחרון. עשתה הון.
פרדי: אני לא מתפלא שהתגרשתם. תמיד היית בלתי נסבל.
יואל: מי כמוך יודע. (צוחק) לו רק ידעת כמה התגעגעתי למריבות איתך.
פרדי: התגעגעת?
יואל: אתה ממזר עם הרבה חן. (צוחק)
פרדי: כן. יש אנשים שמעדיפים להתגעגע. היה לי פעם שותף במשרד הביטוח. הוא לא התגרש מאשתו בגלל שהוא התגעגע אליה עשרה חודשים בשנה. (נזכר) זאת בטח השמלה של הבת שלך! היא כבר בטח אישה. היא צריכה להיות בת עשרים ומשהו. אולי אפילו יש לה כבר ילדים. אולי אתה כבר בעצם סבא.
יואל: יש לי בן. איזי. אתה לא זוכר? הוא בן עשרים ושלוש.
פרדי: והוא לובש שמלות?
יואל: אני חושב שזאת שמלה של האישה המשונה הזאת ש...
פרדי: תמיד הסתבכת עם נשים משונות. גם רות הייתה משונה. אני אדם פשוט. לחם ומים.
יואל: אתה לא זוכר את איזי? תמיד התגאית שהוא דומה לך.
פרדי: לי?! (צוחק)
יואל: אתה יודע שהוא זמר באופרה של לוס אנג'לס? חטפו אותו ביום שהוא גמר את ג'וליארד. אם יש עוד ממזר כמוך בעולם, זה הוא. יש לכם בדיוק אותו חיוך.
פרדי: חבל שלא הבאת אותו.
יואל: לא הספקתי לדבר איתו. אתמול צלצלו אלי מהפילהרמונית. פסנתרן שלהם חלה.

בלה נכנסת.

בלה: לך מיד לחדר שלך, פרדי. קודם תוריד את הנעליים.

פרדי: **(חולץ את נעליו)** מה את יודעת, אימא. הפלגמט התגרש. הילד שלו נהיה זמר אופרה. קוראים לו איזי.

יואל: מספיק, פרדי.

בלה: **(לפרדי)** תגיד לו שילך לישון בחדר של מכונת התפירה. ושלא יחכה עד שאני אירדם בשביל לחטט בארונות. ושלא יכנס למטבח. בא לו פתאום באמצע הלילה ומדבר עם הזונה. בבוקר שניהם מסתלקים.

לפתע היא עוצרת, ממהרת לקרש הגיהוץ, מרימה את המגהץ מן החולצה שתחתיו. זו כבר נחרכה. היא מנתקת בכעס את כבל המגהץ מהשקע. נשימתה מתקצרת. היא שולפת שוב את המשאף מכיסה ושואפת ממנו. כשהיא חולפת על פני יואל היא מניפה את ידה וסוטרת לו בכוח.

יואל: בסדר. מגיע לי. הנה הלחי השנייה. בואי נגמור עם המשחקים האלה, אימא. באתי לדבר איתך.

היא יוצאת. יואל נוטל את מזוודתו ויוצא אחריה. פרדי נוטל את שמלתה האדומה של טרוזי שנשארה על הספה, ממשש ומריח אותה. נכנסת טרוזי בחלוק רחצה ישן.

פרדי: מתי הוא הגיע?

טרוזי: לפני כמה דקות.

פרדי: אני פותח את הדלת והוא עומד לי מול העיניים ומריח את השמלה שלך.

טרוזי: איפה היית?

פרדי: במשרד.

טרוזי: חיכיתי לך.

פרדי: זה החלוק הישן של אימא שלי. **(מתבק אותה)** מזמן לא הכנסתי לתוכו את הראש ככה.

טרוזי: די, פרדי.

פרדי: אל תדאגי. הוא לא יישאר כאן. הוא לא יכול לבוא הנה מתי שמתחשק לו כאילו זה הבית שלו.

טרוזי: גם אני לא יודעת אם אני נשארת כאן.

פרדי: היא לא יכולה לגרש אותנו. הייתי אצל עורך הדין. לכן איחרתי.

טרוזי: היא שוב נעלה אותי בחדר. למה לא דיברת איתה?

פרדי: דיברתי איתה. בבוקר. עד הערב היא שכחה. **(מתבק אותה)**

טרוזי: **(מתנתקת ממנו)** מה בדיוק אמרת לה?

פרדי: מה שאמרתי שאני אגיד לה.

טרוזי: היא מתעללת בי בכוונה, פרדי.

פרדי: אם נגיד לה שאנחנו מתחתנים, היא תתעלל בך עוד יותר.

טרוזי: תפסיק לשחק איתי משחקים.

פרדי: אני מת לשחק איתך משחקים. **(מנשק אותה. היא אינה נעתרת)** מה קרה?

טרוזי: אני נוסע רק ליומיים. הבאתי לך קצת כסף. **(נותן לה)**

פרדי: אני רוצה שתדבר עם אימא שלך. אני לא מוכנה לריב איתה כל היום.

פרדי: אני אספר לה בבוקר. עכשיו יש לך בדיוק את הריח שלה.

טרוזי: ותגיד לה שתפסיק להתחשבן איתי על כל כוס קפה.

- פרדי: אני אגיד לה הכל. **(מתבק אותה)** את יודעת מה? בקשי ממנה ללמד אותך לנגן. ככה היא תאהב אותך כאילו את הבת שלה. כמו שהיא אהבה אותו. **(שולח יד מתחת לחלוקה)**
- טרודי: תפסיק.
- פרדי: אל תדאגי. הוא הלך לישון. אני לא מאמין לאף מילה שלו. מה פתאום יזמינו אותו לנגן בתזמורת? מי בכלל שמע עליו? פסנתרנים יותר טובים ממנו מסתובבים כאן בכל חור. **(מנסה שוב)**
- טרודי: תוריד את הידיים שלך.
- פרדי: אני נוסע מחר.
- טרודי: **(בתקיפות)** אתה לא נוסע לפני שאתה מדבר איתה. כבר חודש שלם אתה מספר לי סיפורים. אני לא מוכנה יותר לשמוע הבטחות.
- פרדי: עורך הדין מטפל בזה. ברגע שאני חוזר, אני אהיה האפוטרופוס שלה. אם היא תעז לפתוח עליך את הפה, אני...

לפתע נדלק אור בפרוזדור. טרודי ממהרת להתנתק מפרדי. יואל חוזר ללא מקטורן ועניבה. בגלל האפלולית אינו מזהה את הנוכחים.

- יואל: פרדי? **(מדליק את האור ומבחין בפרדי היושב על הספה, אך אינו מבחין בטרודי שהתרחקה לפינה)** זהו זה. היא סגרה את הדלת שלה. אני מקווה שהיא תקף תירדם. תגידי, אתה עוד מחזיר לה כשהיא מרביצה לך?
- פרדי: בטח.
- יואל: מה היא עושה כל הימים? מלמדת? מנגנת? רבה עם השכנים? איך היא שומעת מוסיקה ברדיו הישן הזה?
- פרדי: היא שמעה מספיק.
- יואל: מחר אני אקנה לה חדש. **(חש בריחה של טרודי)** הריח של האישה הזאת עדיין באוויר.
- פרדי: איזו אישה?
- יואל: טרודי.
- פרדי: תשמע, יש לי יום קשה מחר. אני...
- יואל: אימא באמת צריכה אותה?
- פרדי: אימא בת שבעים. אתה רואה איך היא. גם את התרופות שלה היא כבר שוכחת לקחת. יום אחד היא תקבל התקף ותיחנק.
- יואל: מה אומרים הרופאים?
- פרדי: נסה לקחת אותה לרופא. עכשיו לך לישון. אני צריך לקום מוקדם.
- יואל: היא לא נראתה כל כך שמחה לראות אותי.
- פרדי: כך היא נראית גם כשהיא שמחה.
- יואל: היא באמת השכירה את החדר שלי?
- פרדי: **(בלגלוג)** היא משכירה אותו מאז שנסעת. לילה טוב.
- יואל: היא לא דיברה אלי. לא הסתכלה אלי. אבל אני יודע שהיא התגעגעה אלי.
- פרדי: הרגשתי את זה על כל הפרצוף. **(צוחק)**
- פרדי: תרגיש את זה גם מחר בבוקר, כשהיא תגרש אותך.
- יואל: **(שוב חש בריחה של טרודי)** היא באמת אישה משונה, טרודי. הריח שלה חמקמק. היא יושבה על הספה?

- פרדי: אתה שואל בתור כלב גיטוש?
יואל: אני יכול לדעת הרבה מאד על בני אדם לפי הריח שלהם.
פרדי: בטח.
יואל: היא ישנה שם כל כך בשקט. אני לא שומע אותה.
פרדי: את מי?
יואל: את טרודי. היא בחדר הילדים הישן. לא?
פרדי: לילה טוב.
יואל: מאז שהתגרשתי אני מתעניין שוב בנשים. כשיצאתי מהטרמינל ניגשה אלי אישה והציעה לי לישון אצלה. לפני שבוע היא ראתה אותי בטלביזיה באיזה קונצרט. אתה בטח הרווק הכי מבוקש בעולם התחתון. נכון?
פרדי: לילה טוב, יו-יו.
יואל: עשה לי טובה. אל תקרא לי יו-יו.
פרדי: לילה טוב.
יואל: דיברתי איתה קצת. עם טרודי. הבנתי את המילים שהיא אמרה, אבל לא הבנתי את הכוונה. כמו צלילים שלא התחברו למנגינה.
פרדי: **(באירוניה)** מה אתה אומר.
יואל: אתה בטוח שאימא צריכה מטפלת? קשה לי להאמין שהיא נותנת למישהו להתקרב אליה. אבא כבר לא יכול לטפל בה?
פרדי: אבא? **(צוחק)** אבא מת.
יואל: מה?!!
פרדי: לפני חודש.
יואל: מת?
פרדי: ואז אימא חלתה, ואז הבאתי את טרודי.
יואל: איך זה יכול להיות? היא גיהצה עכשיו את הבגדים שלו.
פרדי: כדי למכור אותם.
יואל: היא לא אמרה לי שום דבר. חשבתי שהוא הלך לישון. שאלתי אותה מה שלומו. פעמיים!
פרדי: עכשיו שלומו מצוין.
יואל: מה קרה? הוא היה חולה? מה היה לו?
פרדי: בחייך. תן לי לישון. הוא מת. די.
יואל: למה לא הודעתם לי?
פרדי: עכשיו אתה נזכר לשאול? תן לישון. אני טס בבוקר. אם אני לא מגיע לכיסויים האלה, מישהו יחטוף אותם.
יואל: אבל איך הוא מת? ממה? הוא סבל?
פרדי: תן כבר לישון. אתה יודע מה, אני אבדוק אם אני יכול לנסוע דרך מילאנו.
יואל: אולי נוכל להיפגש בצהרים.
פרדי: בסדר. בצהרים.
פרדי: אני אצלצל אליך באחת. לילה טוב.
יואל: הוא שאל עלי?
פרדי: מי?
יואל: אבא. הוא שאל? הוא התעניין? הוא זכר? הוא ביקש לראות אותי? לא הגיע לו למות בלי להיפרד ממני. בלי לדעת שאני חושב עליו. בלי לדעת שלא שכחתי אותו כל השנים האלה.

- פרדי: לילה טוב. נדבר מחר.
יואל: יש לך במקרה תמונה שלו? איפה התמונה שהייתה כאן על הקיר?
פרדי: אני אחפש אותה מחר. לילה טוב.
יואל: לילה טוב. (נשאר במקומו)
פרדי: כבר אמרת לילה טוב. לא?
יואל: כן. לילה טוב. ידעתי שזה יקרה. בזמן האחרון הייתה לי הרגשה שלא אספיק לראות אותו. בנובמבר קניתי כרטיס טיסה. אבל בדיוק הנשיא קרטור ניצח בבחירות והוא הזמין אותי לנגן לכבודו.

הוא מחבק את פרדי ויוצא. טרודי חוזרת למרכז החדר, ונוטלת את שמלתה.

פרדי: איזה נבלה. (חשכה)

תמונה 2

למחרת בצהריים. בלה עומדת ליד דלת הכניסה ומחליפה את המנעול. בידה פטיש ומברג. נכנסת טרודי בחלוקה הישן של בלה, בידה מגש ועליו ארוחת בוקר. היא מתיישבת ליד השולחן. הטלפון מצלצל. היא אינה עונה. הטלפון משתתק.

טרודי: אולי בכל זאת תתני לי לעזור לך? (בלה לא עונה) הכנתי לנו ארוחת בוקר. (בלה לא עונה) אני מתחילה.

טרודי מתחילה לאכול. בלה מסיימת את החלפת המנעול, נועלת את הדלת, משאירה את המפתח במנעול.

בלה: אף אחד לא ייכנס יותר לבית הזה, אלא אם אני אפתח את הדלת. (רואה שטרודי לובשת את החלוק שלה) אמרתי לך אלף פעם לא לגעת בחלוק שלי. טרודי: היית צריכה לחשוב על זה לפני שזרקת את שלי לכביסה. בלה: תני לי אותו. פה גדול ולב קטן. אוכלת כמו פליט. עד הערב המקרר בטח יהיה ריק.

טרודי: פרדי לא דיבר איתך? הוא לא אמר לך שאנחנו... שאני רוצה ללמוד אצלך לנגן?

בלה: לכל אחת שהוא מביא הנה, הוא אומר להגיד את זה. עוד מעט תגידי גם שאתם הולכים להתחתן.

טרודי: בסדר. אם זה כל כך חשוב לך, אני אכבס את החלוק האידיאלי הזה.

בלה: את לא תכבסי, ולא תבשלי, ולא תאכלי. (מרחיקה מטרודי את המגש)

טרודי: (סבלנות פוקעת) פרדי ביקש ממני לקחת חופש מבית החולים ולהישאר איתך עד שתרגישי יותר טוב. לא כדאי לך לריב איתי.

בלה: הוא רוצה שתישארי איתו. ממתי בכלל אכפת לו ממני? כשהוא אומר בוקר טוב, אני צריכה להיזהר. אם אני אפול בחושך במדרגות הוא לא ידליק

בשבילי את האור. (טרודי תולשת כפתור מהחלוק) מה את עושה? טרודי: אם תקלקלי לי את התיאבון, אני אתלוש עוד אחד.

בלה נכנעת ומחזירה לטרודי את המגש. נכנס יואל, לבוש בחלוק.

- יואל: בוקר טוב. **(הן אינן עונות)** זה היה פרדי בטלפון? לא הצלחתי להתעורר. בניו יורק עדיין שש בבוקר.
- בלה: אני מתרוצצת כל הבוקר על רגליים נפוחות, וכאן רובצים במיטה עד הצהריים. תגידי לו שייקח את המזוודה שלו ויסתלק.
- טרודי: שכחת את התרופות שלך, בלה. **(מושיטה לה חפיסה. בלה טומנת אותה בכיסה)**
- בלה: נדמה לי שאמרתי למישהו כאן להסתלק!
- יואל: אם הייתי יודע שאבא חולה, הייתי בא הנה מיד. אני לא יודע אפילו איך להתחיל להצטדק. הייתי צריך להתעניין. הייתי צריך לבדוק...
- בלה: ושאף אחד לא יעלה על הדעת שהוא יקבל כאן ארוחת בוקר. עוד מעט תבוא אלי תלמידה, ואף אחד לא יסתובב בין הרגלים שלה. אני לא רוצה לספור כמה תלמידות הפסדתי בגללו.
- יואל: בגללי?
- בלה: ושאף אחד לא יעשה הצגות שהוא עיוור, כמו שאבא שלו היה עושה, כדי להציץ להן מתחת לשמלות.
- יואל: על מה את מדברת?
- בלה: **(לטרודי)** ובזמן שהיא תנגן, הוא בטח יחטט לה בתיק, כמו האח שלו שהיה גונב בלי בושה.
- יואל: אבא היה מציץ לתלמידות שלך מתחת לשמלות?
- בלה: **(לטרודי)** וכשסוף סוף הצלחתי ללמד אותו לנגן, וחשבתי שתהיה לי קצת נחת ממנו, הוא קם וברח עם זונה מלוכלכת, ולא בדק אפילו פעם אחת אם אני חיה!
- יואל: לא ברחתי. את יודעת יפה מאד למה עזבתי.
- בלה: ועכשיו כשהזונה ברחת ממנו, ואין מי שיציע לו מיטה בלילה, אז הוא חוזר למיטה הישנה שלו, וחושב שמישהו יכסה אותו כשהוא הולך לישון.
- יואל: אבא מת! אני מנסה להתאבל עליו! את לא יכולה לוותר לרגע על התאוה שלך להתחשבן? אפילו על העיוורון שלו לא סלחת לו. עוד לא שכחתי אותו יושב כאן, ליד השולחן, המשקפיים שלו שבורים, הידיים שלו רועדות, ואת נובחת עליו שיחפש את הסיגריות שלו בעצמו.
- בלה: **(לטרודי)** שייקח את הדברים שלו וייצא החוצה.
- יואל: כבר זרקת אותי פעם החוצה. עמדת כאן. באמצע החדר. עם רות. אבא ישב בפינה ושתק. באנו לספר לכם שאנחנו מתחתנים, אבל את גילית פירור בוץ על הנעליים שלה וצרחת: "החוצה. החוצה." כשאיזי נולד טלפנתי אליך. את טרקת את השפופרת. חמש שנים חכינו שתראי אותו. כשהתייאשנו, נסענו לאמריקה. הוא כבר בן עשרים ושלוש.
- טרודי: **(תוך כדי אכילה)** אני יכולה להציע לו קצת קפה, בלה?
- בלה: לא.
- טרודי: **(מושיטה ספל ליואל)** היא אומרת לא, אבל היא מתכוונת כן.
- בלה: אני מתכוונת למה שאני אומרת. **(חוטפת את הקפה)**
- יואל: הפעם אני לא יוצא, אימא.
- טרודי: והוא בכלל לא נראה מישהו שאישה תברח ממנו. אולי דווקא הוא ברח ממנה.

- יואל: לא ברחתי. רות הייתה אישה טובה. התגרשנו כי נסעתי יותר מדי.
בלה: אני לא רוצה לשמוע יותר את השם שלה בבית הזה.
טרודי: נו באמת, בלה. מה יישאר לך אם הוא ילך? למה תחכי? למה תקווי? כשתגלי שהוא לא חוזר, תתחנני שאתן לך מורפיום. (ליואל) נשאר לי מבית החולים. הייתי שם המלאך הטוב של הגוססים. אחר כך הייתי גוזרת את מודעות האבל מהעיתונים. (צוחקת)
בלה: אני לא בטוחה שאני אתחנן למורפיום.
יואל: אנחנו מפסיקים לריב, אימא. מאז שעזבתי לא עבר יום בלי שרציתי לנגן לך. ובלי שרצית לשמוע אותי. בשנה שעברה ניגנתי למלכה יוליאנה בהולנד. משהו בה הזכיר לי אותך. אחרי הקונצרט סיפרתי לה עלייך. אמרתי לה שאת המורה היחידה שהייתה לי. עכשיו תשבי ותקשיבי.

הוא מתיישב ליד הפסנתר ומנגן אותו פרלוד של באך. הוא מנגן היטב. בלה נמלטת למטבח וטורקת את הדלת. יואל מפסיק לנגן. טרודי מתקרבת אליו ומגישה לו קפה. הוא לוגם ממנו.

- טרודי: אתה מנגן כל כך יפה.
יואל: תודה.
טרודי: אל תדאג. עוד כמה שעות היא תירגע.
יואל: (בחשדנות) מי את?
טרודי: כבר אמרת לך מי אני.
יואל: לא נפגשנו אף פעם. נכון?
טרודי: נפגשנו אתמול. (מחייכת אליו)
יואל: למה את מחייכת ככה?
טרודי: אתה בכלל לא דומה לפרדי. גם אין לכם אותו הריח.
יואל: את עובדת כאן?
טרודי: כן.
יואל: את אחות?
טרודי: כן.
יואל: וטיפלת באבא שלי בבית החולים?
טרודי: כן.
יואל: אני מקווה שהוא מת מוות טבעי.
טרודי: בטח.
יואל: את גרה כאן?
טרודי: לא. אבל אני נמצאת כאן די הרבה.
יואל: אין לך משפחה?
טרודי: אתה דואג למשפחה שלי?
יואל: אני רוצה לדעת אם את נמצאת כאן כל הזמן. אם צריך להשגיח עליה כל הזמן.
טרודי: רוב הזמן.
יואל: אני מוכרח להבין מה קרה. אבא שלי מת. היא לא מספרת לי שום דבר. גם פרדי מתחמק. את נראית אישה ישרה. הכרת את אבא שלי. את מכירה גם אותה. אלה לא האנשים שנפרדתי מהם לפני שמונה עשרה שנה. בואי נשב כמה רגעים באיזה מקום שקט.

לפתע נשמע צלצול בדלת. יואל מהסס. נשמע צלצול שני.

יואל: בטח פרדי.

יואל פותח את הדלת. מולו עומד גבר כבן 55, בחליפה, בידו האחת מטרייה, בשנייה עיתון. זהו ברנרד.

- ברנרד: סליחה. אני מצטער להפריע. חשבתי שאולי במקרה טרודי נמצאת כאן. רציתי להחליף איתה כמה מילים.
- יואל: עם טרודי?
- ברנרד: כן. אתה השותף של פרדי בחנות. נכון?
- יואל: לא. אני לא השותף של פרדי. אני אח שלו. לרגע חשבתי שאתה הוא.
- ברנרד: לא, לא. אני לא פרדי. שמי ברנרד. אני בעלה של טרודי.
- יואל: בעלה של טרודי?
- טרודי: בעלי לשעבר.
- ברנרד: באתי לראות מה שלומה. הבאתי לה עיתון. חבל ששנינו נקנה כל יום את אותו עיתון.
- טרודי: ביקשתי ממך לא לבוא הנה יותר.
- יואל: במה אפשר לעזור לך?
- ברנרד: דווקא חשבתי שאולי אני יכול לעזור.
- טרודי: אני צריכה ללכת, ברנרד. אני מלווה אותו לתזמורת.
- ברנרד: לתזמורת?
- טרודי: הוא פסנתרן. הוא לא היה כאן הרבה זמן. הוא לא מכיר את העיר.
- יואל: אנחנו נורא ממהרים.
- ברנרד: אני אשמח להצטרף אליכם. אני מכיר את העיר מצוין. אגב, אתה נראה לי מוכר. אני בטוח ששמעתי אותך מגן.
- טרודי: אנחנו נסדר בלעדיך, ברנרד.
- יואל: אני מיד חוזר.

הוא פונה לפרוזדור ויוצא. טרודי מסירה את החלוק, תחתיו היא לבושה בבגדיה.

- ברנרד: אם את כל כך ממהרת, אני אגמור את מה שהשארתי בצלחת. יש עוד קפה? (מתיישב ואוכל)
- טרודי: אני באמת צריכה לצאת, ברנרד.
- ברנרד: (נשאר לשבת) באתי לראות אם חסר לך משהו.
- טרודי: לא חסר לי שום דבר. החולצה שלך מלוכלכת. הלכת כל הדרך ברגל. נכון?
- ברנרד: עכשיו תיקח מוניט. (נותנת לו שטר)
- ברנרד: אני רק שותה את הקפה.
- טרודי: האימא שלהם לא בסדר היום. אם היא תראה אותך שותה קפה, היא תתלונן שאתה שודד אותה.
- ברנרד: את רוצה שאני אבדוק אותה?
- טרודי: בשום פנים ואופן.

ברנרד: (אוכל) אין להם כאן מלח? כשהיינו נשואים הרגלת אותי לחמאה עם מלח.
טרודי: אני מבקשת שתלך, ברנרד! אתה צריך נעליים חדשות?

נותנת לו עוד שטר. יואל חוזר בחליפה. הוא נוטל את מעילו מהקולב ולובש אותו.

יואל: (לברנרד) אנחנו יוצאים, אדוני.
ברנרד: אני חושש שעוד מעט ירד גשם. אם אין לכם מטרייה, אני אשמח ללוות אתכם עם שלי.
יואל: תודה. אין צורך.
ברנרד: לא היית כאן הרבה זמן, וכנראה שכחת שטיפות הגשם עלולות להיות כבדות וגסות. באירופה גם הגשם יותר תרבותי. (צוחק)
טרודי: (ליואל) אנחנו לא חייבים לחכות עד שהוא יסיים.
יואל: כדאי שאני אגיד לאימא שלי.
טרודי: היא מקשיבה מאחורי הדלת.
יואל: (לברנרד) להתראות.

יואל פותח את הדלת לפני טרודי ויוצא אחריה. ברנרד ממשיך לאכול. נכנסת בלה.

בלה: מה אתה עושה כאן?
ברנרד: צהרים טובים, גברת בלה.
בלה: איך נכנסת?
ברנרד: הבן שלך הכניס אותי.
בלה: הבן שלי?
ברנרד: הפסנתרן. הוא שכח להציג את עצמו. אבל הכרתי אותו מיד.

היא נועלת את הדלת וטומנת את המפתח בכיסה. ברנרד ממשיך לאכול.

ברנרד: מה שלומך? את נראית הרבה יותר טוב. לצערי לא הייתה לי הזדמנות לנחם אותך באבלך.
בלה: באיזו רשות אתה אוכל את האוכל שלי?
ברנרד: חשבתי שזה של טרודי. אני תמיד אוכל את השאריות שלה. אני לא כל כך עני, אבל גדלתי בבית עני, ועד היום קשה לי לראות אוכל נזרק לאשפה.
בלה: קום והסתלק מכאן.
ברנרד: כן, בהחלט. אני מיד יוצא. אולי יש לך קצת מלח במטבח?
בלה: מלח?
ברנרד: כן. מלח פשוט. לפזר על החמאה. עושים כאן חמאה בלי מלח.
בלה: אין לי מלח. אתה אומר שהוא הכניס אותך?
ברנרד: נכנסתי בעצמי. כלומר, צלצלתי בפעמון, והוא פתח את הדלת. את בטוחה שגם במלחייה שעל המדף אין מלח?
בלה: לא!
ברנרד: אולי בארון?

- בלה: אין לי שום מלח. (נוטלת את החלוק שפשטה טרודי, ומוציאה את הכפתור מכיסו) אתה תנקה את כל הפירורים האלה. ותירחץ את הכלים ותטאטא את הרצפה, ותתפור גם את הכפתור הארוך הזה.
- ברנרד: בשמחה. ואל תצטערי כל כך שאין לך מלח. נדמה לי שבמקרה יש לי. (מוציא שקיק מלח מכיסו ומפזר על הלחם) לא תתנגדי שאקח לי עוד קצת חלב מהמקרר. נכון?
- בלה: אין גם חלב. אכול יותר מהר. כאן לא מטבח לדלפונים.
- ברנרד: למקרים כאלה אני שומר תחליף חלב בכיס. (מוציא שקית ומרוקן את תוכנה בקפה) אני לא בדיוק דלפון טיפוסי, גברתי. פעם הייתי איש עשיר. לרופאים ברומניה יש מעמד מיוחד. אגב, אני אשמח לבדוק אותך. לא תמיד אפשר לרפא אסטמה, אבל לפעמים אפשר להקל את הסימפטומים.
- בלה: אני לא צריכה שום בדיקה. אני עוד ארקוד בהלוויה שלך.
- ברנרד: את יכולה לסמוך עלי. ניהלתי מחלקה בבית חולים בבוקרשט. ריפאתי אלפי בני אדם. יש לך אולי עוד קצת חמאה?
- בלה: לא.
- ברנרד: לא נורא. אף פעם לא הייתי אנין טעם מדי. כשברחנו ידעתי שנאלץ לוותר על חמאה למשך זמן מה. אבל לא הייתה לנו ברירה. הנשיא צ'אוסקו נעשה גרוע מסטאלין. הוא חשב שכל רופא עלול להרעיל אותו. גם לטרודי נשקפה סכנה. והבטחתי להוריה להשגיח עליה.
- בלה: אם אתה רוצה להשגיח עליה, אז קח אותה מכאן. פרדי ישן איתה הלילה.
- ברנרד: לא יכול להיות. אנשים טועים בה כשהם רואים כמה היא ידידותית. היא אשת העולם הגדול. עם אנשים הגונים היא מתיידדת בקלות.
- בלה: אתה טועה, אדוני. פרדי לא הגון והוא ישן איתה.
- ברנרד: היא התיידדה גם עם בעלך המנוח. הוא היה איש יקר. איש אדיב. איש נדיב מאד. למרות ייסוריו הנוראים בבית החולים, הוא לא חדל להלל אותך, ולהודות לך על חמישים שנות נישואים מאושרות.

בלה משפילה עיניה. לפתע הוא מכחכח בגרונו. היא מסתכלת בו.

- ברנרד: אכלתי מהר מדי. אני לא רגיל לאכול כל כך מהר. אני יכול לנוח כמה רגעים?

השכה.

תמונה 3

אותו יום. ערב. ברנרד שוכב על הספה. מכוסה מעבר לראשו בשמיכה. נכנסת בלה, גוררת את מזוודתו של יואל ומעמידה אותה ליד הדלת. פונה לברנרד.

- בלה: קום. כבר עוד מעט לילה. (הוא ממשיך להעמיד פני ישן) מי יודע איזה ריח יהיה עכשיו לספה. קום.

הוא נשאר "לישון". היא יוצאת וחוזרת עם בגדיו של יואל. משליכה אותם על המזוודה. פונה שוב לברנרד.

בלה: קום כבר. (בודקת את נעליו) יש לך חורים בנעלים. רק מי שאף פעם לא היה לו בית, יכול לישון ככה במיטה זרה. הזונה ישנה כל כך טוב, כאילו שזה כבר הבית שלה.

הוא נשאר "לישון". היא פונה לקולב, נוטלת את צעיפו ומקטורנו של יואל ומשליכה אותם על המזוודה. פונה שוב לברנרד.

בלה: כשהיא תחזור היא תזרוק אותך בבושה יותר גדולה.

הוא נשאר "לישון". היא מתיישבת חסרת אונים בכורסה. כעבור רגע ננעץ מפתח בדלת הכניסה. המפתח כמובן איננו פותח.

בלה: מי זה?
פרדי: (מבחוץ) אני.

בלה פותחת וטומנת שוב את המפתח בכיסה. נכנס פרדי. מזוודה בידו. סיגר בפיו.

בלה: החלפתי את המנעול.
פרדי: ומפתח בשבילי?
בלה: כשתרצה להיכנס, תדפוק בדלת.

הוא רואה את ברנרד הישן, אך איננו מצליח לזהותו על פי כפות רגליו היחפות.

בלה: זה בעלה. שש שעות ניסיתי להעיר אותו.
פרדי: (מכבה את הסיגר) בעלה של מי?
בלה: של הזונה.
פרדי: הוא לא בעלה. הם התגרשו לפני שנתיים. מה עוד הוא רוצה ממנה, החרא הזה?

בלה: הייתי שמחה לדעת מה הוא רוצה ממני.
פרדי: (תולש את השמיכה מעל פניו של ברנרד) מה אתה עושה כאן?
ברנרד: (מזדקף) שלום, פרדי. מה שלומך?
פרדי: מה אתה עושה כאן?
ברנרד: נכנסתי לרגע לראות את טרודי.
פרדי: אמרתי לך לא לבוא הנה יותר.
ברנרד: היא אוהבת לקרוא עיתונים ו...
פרדי: היא עובדת כאן ואתה מפריע לה.
בלה: (לפרדי) ואני מורידה מהמשכורת שלה את מה שהוא אכל.
פרדי: (לברנרד) החוצה.
ברנרד: כן. בהחלט. מיד. (נועל את נעליו) אני מקווה שאין לכם התנגדות שאכנס לרגע לשירותים. אני לא רוצה להלאות אתכם בפרטים, אבל עד בת ים הדרך ארוכה.
פרדי: בשום פנים ואופן.

- ברנרד: אנחנו בני אדם, פרדי. צריכה להיות בנו מידה מסוימת של אנושיות.
פרדי: אל תכריח אותי להעיף אותך בכוח.
בלה: אתה יכול ללכת לשירותים.
פרדי: שיעשה בחצר.
ברנרד: תודה, גברתי. **(יוצא לפרוזדור)**
בלה: **(אחרי)** ותרחץ את הידיים באמבטיה. הכיור בשירותים נוזל.
פרדי: איפה היא? **(פותח את המזוודה ומוציא ממנה בקבוקי תרופות)**
בלה: הלכה איתו.
פרדי: עם הפלגמט? הבאתי לך מיץ שום וחומץ, וגם שמן איקליפטוס בשביל האף.
(מניח את הבקבוקים על השידה. מבחין בחפציו של יואל) אני רואה שהוא כבר עוזב.
בלה: לא הייתי צריכה לתת לו לישון כאן. שילך למלון. שימצא לו ספסל בתחנת אוטובוס. עכשיו הוא נזכר לבכות על אבא שלו.
פרדי: אני מציע לך לא לזרוק אותו. עוד יומיים הוא ייסע ולא נראה אותו יותר. אם תגרשי אותו, הוא ילך לעורך דין ויבקש לפתוח את הצוואה שלך.
בלה: מילה אחת של נחמה הוא לא אמר לי. הוא אפילו לא ביקש סליחה.
פרדי: לאיפה הם הלכו?
בלה: לתזמורת.
פרדי: מה יש לה לחפש בתזמורת?
בלה: היא הלכה איתו.
פרדי: היא מתעניינת פתאום במוסיקה?
בלה: לא רק במוסיקה.
פרדי: בסדר. אני אחכה. הטיסה שלי יוצאת בעוד שעתיים. אולי אני אספיק לחטוף קצת שינה לפני שהם יחזרו. יש לך משהו לאכול?
בלה: לא.
פרדי: לאן אני אלך כשאני רעב ועייף? חצי מהחיים שלי אני ישן ברכבות מסריחות בכל מיני ארצות רחוקות. המיטות צרות ולסדינים יש תמיד ריח של כלור.
בלה: יש חצילים במקרר.
פרדי: שמונה עשרה שנים אני אוכל כל יום חצילים רק בגלל שאת מקווה שהוא יחזור ותוכלי להגיש לו משהו שהוא אוהב.
בלה: אני אוהבת חצילים.

היא נתקפת שיעול קשה. הוא טופח קלות על גבה.

- בלה: למה אתה מרביץ? אתה רוצה להרוג אותי? **(הוא מפסיק)** מה הפסקת? אתה עושה את זה הרבה יותר טוב ממנה. אני אומרת לך שהיא זונה. תסתכל איך היא אוכלת.
פרדי: **(ממשיך)** היא לא זונה, ותפסיקי לדבר עליה ככה.
בלה: סגרתי את עצמי במטבח, כי לא היה לי לב לראות אותם עושים את זה כאן על הספה.
פרדי: **(מפסיק)** מה הם עשו על הספה?
בלה: עשו.
פרדי: מי?

- בלה: היא והוא.
פרדי: הם לא עשו שום דבר. אני לא מאמין לאף מילה שלך. את עושה הכל כדי שאני אחשוב שאת משוגעת.
בלה: הוא כבר שאל אותה על הבית.
פרדי: אני מזהיר אותך. הייתי עכשיו אצל עורך הדין. את מוכרחה לסתום את הפה שלך לכמה ימים. הפלגמט הזה ינצל כל הזדמנות לתקוע כאן את הזין שלו.
הוא נוטל את חפציו של יואל ויוצא לפרוזדור. כעבור רגע נשמע צלצול פעמון הדלת. בלה פותחת. יואל וטרודי נכנסים. מצב רוחם מרומם. יואל נושא זר חבצלות בידו.

יואל: בשבילך, אימא. בכל אמריקה אין חבצלות כאלה. לפני ארבעה חודשים זרע איכר אלמוני פקעות חבצלות בערוגה רחוקה בשרון, רק כדי שאני אוכל להביא לך אותן היום פורחות וריחניות. **(היא שותקת. טרודי נוטלת את החבצלות ומכניסה אותן לאגרטל)** אני מקווה שעוד לא אכלת ארוחת ערב. חשבתי שאולי נלך כולנו לאכול במסעדה. **(בלה שותקת)** בדיוק סיפרתי לטרודי איך היית יושבת כאן על הכורסא בלילות ומקשיבה למוסיקה מהרדיו. אני הייתי חוזר אחרי שהשידורים הסתיימו, ומוצא אותך נוחתת. ואז הייתי מתיישב ליד הפסנתר ומנגן. ג'ז. את זוכרת כמה שנאת ג'ז? אחרי הצליל הראשון היית מתעוררת בבהלה, רצה אל הרדיו, מכבה אותו, ולא מבינה למה המוסיקה נמשכת. **(צוחק. בלה שותקת)** ראיתי בדרך מסעדה צרפתית.

פרדי יוצא מן הפרוזדור. שערו אסוף ברשת. טרודי מבחינה בו ופורצת בצחוק.

- פרדי: **(לטרודי)** מה כל כך מצחיק אותך?
יואל: שלום פרדי.
פרדי: שאלתי מה כל כך מצחיק?
יואל: חשבתי שנסעת.
פרדי: אני נוסע בעוד שעתיים. צלצלתי הנה באחת.
יואל: אז אולי תצטרף אלינו. אנחנו יוצאים לאכול. את באה איתנו, אימא? **(היא אינה עונה)**
פרדי: **(לטרודי)** מה כל כך מצחיק? איפה הייתם?
טרודי: הסתובבנו.
פרדי: איפה?
יואל: אחרי התזמורת נסענו לבית הקברות, לחפש את הקבר של אבא. השמש עוד עמדה באמצע השמיים, ואני כבר לא רגיל לאור כל כך בוהק. ופתאום תקפה אותי מיגרנה. טרודי הייתה מאד נחמדה ועיסתה לי את הרקות. אחרי רגע פקחתי עיניים, והתכלת של השמים הייתה כמו שזכרתי אותה. והברושים היו ירוקים. והאדמה חומה. ופתאום ראיתי זבוב. אפור. עם מחושים דקים. כנפיים שקופות. עומד על כף היד שלי. כבר שנים לא הצלחתי לראות זבוב. כעבור שנייה הוא פרח בבהלה. הוא לא תאר לעצמו כמה שמחתי לפגוש אותו.
(צוחק, ופונה לבלה) דרך אגב, הזמנתי מצבה לאבא אצל אחד הקבלנים.
פרדי: **(לטרודי)** אני לא מבין בשביל מה הלכת איתו לשם.
יואל: למה לא?

- פרדי: הוא צריך כלב נחייה?
טרודי: הוא לא ידע איפה המשרדים של התזמורת. לקחתי אותו, וחיכיתי לו בקפה למטה.
- פרדי: חיכית למטה?
טרודי: כן.
- פרדי: ידעתי!
יואל: מה ידעת?
פרדי: זאת אומרת שלא נכנסת איתו לפגישה?
טרודי: לא.
- פרדי: **(לבלה)** את רואה? אני לא בטוח בכלל שכל הסיפור שלו נכון.
יואל: איזה סיפור?
- פרדי: כל הסיפור. **(לבלה)** מה פתאום שיזמינו דווקא אותו להחליף פסנתרן חולה.
אתה יודע כמה פסנתרנים בריאים יש כאן? עשרת אלפים!
יואל: כנראה שלזובין מהטה יש דעה אחרת עלי.
- פרדי: זובין מהטה! לא פחות ולא יותר. אם היא לא נכנסה איתך לפגישה, אז אולי לא הייתה בכלל פגישה.
- יואל: הוא באמת לא היה במשרד, אבל המזכירה קבעה לנו פגישה למחר.
פרדי: **(לבלה)** את רואה?
- יואל: מה היא רואה? לא קבעתי איתו מראש, ולכן הוא לא חיכה לי.
פרדי: לו זובין מהטה הזמין אותו, הוא היה מסדר לו חדר במלון. אני לא מאמין שאחרי שמונה עשרה שנה הוא פתאום התגעגע אלינו כל כך.
- יואל: אל תאמין.
פרדי: **(לבלה)** אני אומר לך שהוא מרמה אותך. גם כשהוא גר כאן, אף אחד לא ירק לכיוון שלו. אני ניגנתי יותר טוב ממנו.
- יואל: אתה?
פרדי: את לא זוכרת איך הוא בכה בגלל הביקורות? מה קרה? פתאום באמריקה הוא למד לנגן?
- יואל: באמריקה הקשיבו לי. **(לטרודי)** כאן אף אחד לא רצה להאמין שילד ממושקף משיכון עולים הוא פסנתרן. כאן התרשמו הרבה יותר מן האח שלי שבגיל שש עשרה כבר היה גנב אופנועים נערץ.
- פרדי: חה, חה, חה. אבל אם הוא פסנתרן כל כך גדול, כמו שהוא אומר, אז איך זה שאף פעם לא ראיתי תקליט שלו? שאף פעם לא קראתי עליו בשום עיתון?
יואל: כנראה שלא מזכירים אותי הרבה במדורי הספורט.
- פרדי: כל פעם ששאלתי עליו, אף אחד לא ידע על מי אני מדבר.
יואל: **(בלעג)** אני מוכן להציג לך את קורות חיי בכתב. בעשרה עמודים. עם ביקורות. עם תמונת שער ב"טיים".
- פרדי: אתה רוצה שאני אטלפן לתזמורת?
יואל: אתה מבקש ממני רשות? **(לבלה)** מה את אומרת, אימא. אולי הוא לא החכים, אבל הוא נעשה קצת יותר מנומס. יכול להיות שהוא מתחיל להתבגר.
- פרדי: צלצל אל אשתך בניו יורק. תברר אצלה מתי התבגרת.
יואל: **(בלעג)** היא בטח יודעת.
- פרדי: תשאל אותה.
יואל: אני לא חושב שהיא תזכור אותך.

פרדי: אני אזכיר לה. גרתם באלנבי. מול הים. כשהייתי בא לבקר אתכם, היא הייתה מחביאה את המשקפיים שלך, נכנסת איתי למקלחת, נועלת את הדלת ופותחת את המים. שלא תשמע אותה גונחת. ובין הגניחות שלה הייתי שומע אותך מתרוצץ בין החדרים ומילל "המשקפיים שלי, רות! איפה שמת את המשקפיים שלי?"

יואל: **(צוחק)** אתה יכול להמשיך לנבוך, פרדי. אפילו חירש יכול לשמוע בנביחות שלך את הייאוש של כלב קשור. **(לבלה)** ואת יושבת לך ומגרגרת, מחכה ללקק את הדם מהרצפה. **(בכאב)** באתי למחול לך על כל מה שעשית לי. **(לטרודי)** היא תכף תגיד שכשהיא עלתה לארץ, היא התדפקה על כל הדלתות, ולא קיבלה הזדמנות לנגן. לכן היא הקדישה לי את כל חייה. כדי שלי תהיה הזדמנות. **(לבלה)** מיליונים סבלו יותר ממך, ואף אחד מהם לא צמא לדם כמוך. **(לטרודי)** כשהזמינו אותי בפעם הראשונה לנגן עם התזמורת של הרדיו, היא התקשרה למנצח ואמרה לו שאני עדיין לא מספיק בוגר. אחרי הקונצרט השני היא אמרה לי שרק החירשים מחאו כפיים. בשלישי היא עזבה בהפסקה, וגררה גם את אבא שלי החוצה. **(לבלה)** הייתי ילד בן שתיים עשרה! **(לטרודי)** כשהייתי בן שבע עשרה נסענו לפאריס להקליט את הקונצ'רטו בסי במול מינור של צ'ייקובסקי. באמצע ההקלטה היא הפסיקה אותי ואמרה: אין בכ טיפת רגישות. אתה מנגן כמו פיל דוהר. **(בכעס)** היא איימה להרוג אותי אם לא אנגן כמו שהיא רצתה לנגן בחלומות שלה. **(לבלה)** אולי כדאי שבכל זאת תדעי איך נולד הביקור הזה. לפני חודשיים פגשתי את זובין מהטה בניו יורק. אמרתי לו שההורים שלי זקנים. אני לא בטוח שהם יאריכו ימים. והייתי רוצה שהם ישמעו אותי עוד פעם אחת בחיים שלהם. הייתי רוצה שהם שישבו בשורה הראשונה באולם. מחייכים וגאים, יחד עם המנוול הזה, ושתהיה להם קצת נחת. שבסוף הקונצרט הם ימחאו כפיים.

לפתע הוא משתתק וממהר לעבר הפרוזדור. בלה פונה לפרדי.

בלה: **(בתקיפות)** תגיד לו שאני אבוא לקונצרט. תגיד לו שאני אשב בשורה הראשונה.
יואל: עכשיו כבר מאוחר.

בצאתו הוא חולף על פני ברנרד היוצא מן השירותים.

ברנרד: **(אחריו)** נדמה לי שנזכרתי איפה ראיתי אותך.
פרדי: **(לברנרד)** עוף מכאן.
ברנרד: **(לבלה)** הכיור באמת נוזל. ניסיתי לתקן, אבל הגומייה קרועה.
פרדי: עוף מכאן!
ברנרד: **(לטרודי)** התיישבתי לנוח על הספה, ונרדמתי.
פרדי: החוצה. **(מוליך אותו החוצה, טורק את הדלת, חוזר אל בלה, ורואה שהיא בוכה)** תפסיקי לבכות. את שומעת? תפסיקי לבכות. שמונה עשרה שנה החרא הזה אפילו לא שלח גלויה. עברנו כאן שתי מלחמות. הוא לא טלפן לבדוק אם אנחנו חיים. **(לטרודי)** הייתי מוכרח לצאת למשרד הבוקר. לא תיארתי לעצמי שהוא יטרטר אותך ככה.

- טרודי: אף אחד לא טרטר אותי.
פרדי: אני מוכן לדחות את הנסיעה הזאת בכמה ימים. (לבלה) תפסיקי כבר. לא בכית מספיק כל השנים האלה? (לטרודי) למה הלכת איתו? מי שלח אותך? בשביל מה בכלל יצאת מן הבית?
טרודי: מה זאת אומרת מי שלח אותי?
פרדי: אני משלם לך כדי שתשבי בבית ותשגיחי על אימא שלי, ולא כדי שתסתובבי איתו בבתי קברות ותמששי את הרקות שלו.
טרודי: אתה לא תגיד לי מה לעשות. אתה כבר צריך לדעת שאני עושה רק מה שאני רוצה.
פרדי: את לא תדברי איתו ולא תמששי לו.
טרודי: ואם אתה חושב שבגלל שאתה משלם לי, אתה גם יודע מה מותר לי ומה אסור, אז אתה טועה.
פרדי: רק רגע, טרודי.
טרודי: ואם אתה נכנס עם סמרטוט מטומטם על הראש, אז מותר לי לצחוק.
פרדי: (מסיר את הרשת) בבקשה. תצחקי. את יכולה לצחוק כמה שאת רוצה. גם אני אצחק איתך. (צוחק ופונה לבלה) ואת לא הולכת לשמוע אותו בשום שורה ראשונה של שום קונצרט. אין קונצרט. אין כלום. הכל שקר.

יואל נכנס מזוודתו בידו.

- בלה: (לפרדי) תגיד לו שלא ילך.
פרדי: הוא ילך ולא יחזור.
יואל: (לטרודי) אני אשמח מאד אם תבואי איתי לאכול באיזו מסעדה.
בלה: (לטרודי) תגידי לו שאני אבשל בשבילו.
פרדי: רק רגע. מה פתאום אתה מציע לה ללכת לאכול איתך? היא נשארתי איתי והיא אוכלת איתי.
יואל: (לטרודי) אנחנו נמצא מונית בחוץ.
פרדי: אמרתי לך שהיא נשארתי כאן. (מסיר את מעילו של יואל מהקולב ותוחב אותו בידיו) הקונצרט נגמר. בלי מחיאות כפיים. אנחנו גם לא רוצים הדרן.
בלה: (לפרדי) תגיד לו שכל השנים האלה שמעתי אותו ברדיו. בלילות הייתי מחפשת בתחנות ומקשיבה. הייתי יודעת שהוא מנגן אפילו אם לא אמרו.
פרדי: זה אף פעם לא היה הוא.
יואל: (לבלה) אילו באמת שמעת אותי, היית מסוגלת לדבר אלי. (לובש מעילו) בואי, טרודי.

טרודי נוטלת את מעילה. פרדי חוטף אותו מידיה.

- פרדי: (ליואל) היא לא הולכת איתך. היא נשארתי איתי. ואני אגיד לך גם למה היא נשארתי איתי. כי היא המאהבת שלי. והיא תעשה מה שאני אגיד לה.
טרודי: אני לא מאהבת שלך ואני לא אעשה מה שתגיד לי.
פרדי: ועוד איך תעשי מה שאני אגיד לך. בשביל זה הבאתי אותך הנה. ואת לא תכחישי עכשיו שאת המאהבת שלי, אחרי שכל הלילה התחננת שאני אספר לה את זה. (ליואל) תשאל אותה אם היא לא המאהבת שלי.

- יואל: כבר שאלתי אותה. היא המטפלת של אימא.
פרדי: **(בכעס)** היא לא המטפלת של אימא. היא המאהבת שלי. הבאתי אותה הנה בתור מטפלת, רק כדי שאימא לא תסלק אותה מכאן.
טרודי: כדאי לך להפסיק, פרדי.
פרדי: **(לטרודי)** ספרי להם מה את, לפני שאני מספר להם מאיפה הבאתי אותך.
טרודי: ועוד איך אני מספר להם. יש לי פה יותר גדול משלך, ואני יכולה לירוק יותר רחוק ממך. אני לא המאהבת שלך. אני מטפלת באימא שלך.
פרדי: בלילה כנראה שכחת לגמרי שאת מטפלת באימא שלי.
טרודי: אתה שכחת לגמרי שאני זכרתי את זה מצוין.
יואל: אני רואה שהיא המאהבת שלך בדיוק כפי שרות הייתה המאהבת שלך.
(לטרודי) אם אין לו עוד מה לספר עליך, אז כדאי שנצא.
פרדי: אמרתי שהיא נשארתי!
בלה: **(בתקיפות)** אתה הולך, פרדי. עכשיו. הולך ולא חוזר. אני לא רוצה אותך יותר בבית שלי. אני לא מבשלת בשבילך ולא מכבסת בשבילך ולא מתקנת יותר חורים בתחתונים שלך.
פרדי: אמרתי לך לסתום את הפה. נכון?
בלה: אם אתה לא הולך עכשיו, אני מספרת להם למשל למה אתה לא כל כך ממהר למטוס שלך, שצריך להמריא בעוד שעה לאיטליה.
פרדי: את יכולה לספר מה שאת רוצה. **(לטרודי)** אני לא חושב שכדאי שהם יראו כמה רחוק את יכולה לירוק. לכי לחזר שלך. אני כבר בא.
בלה: אם אתה לא הולך, אני מספרת להם גם על המשרד שלך, ומה בדיוק אתה עושה שם במשרד הזה.
פרדי: את יכולה לספר להם מה שאת רוצה. **(לטרודי)** אמרתי לך ללכת לחזר שלך!
יואל: היא באה איתי, פרדי.
טרודי: **(ליואל)** אני רק מחליפה שמלה.
פרדי: את רק מחליפה שמלה? אני מקווה שיש לך שמלה שתתאים לך. **(בכעס)** אם את הולכת איתו, לא תראי אותי יותר בחיים שלך. **(לבלה ויואל)** אני לא אלקק לה בתחת. היא אומרת שהיא אחות. זה נכון. עד לפני חודש היא באמת עבדה באיכילוב. אבל היא לא התעניינה בחולים. היא התעניינה ברופאים. לכן היא עבדה תמיד במשמרות לילה. ואם אתה רוצה לעשות איתה מה שהיא עשתה עם הרופאים, אז אתה יכול ללכת איתה לאן שאתה רוצה. **(לבלה)** גם את עוד תשמעי ממני.

הוא משליך את הרשת על הרצפה ויוצא בזעם מהבית. שתיקה. טרודי נפגעה.

- טרודי: אני חושבת שכדאי שאני אלך.
יואל: למה?
טרודי: אתה רוצה לשמוע עלי עוד כל מיני דברים?
יואל: ממנו?!
טרודי: ברנרד לא קיבל רישיון. כבר חמש שנים הוא לא עובד. הייתי מוכרחה לעשות משמרות לילה.
יואל: את לא צריכה להסביר שום דבר. אני לא מאמין לאף מלה שלו. אני אזמין לנו מונית.

טרודי: בבוקר הוא יבוא עם פרחים ויתחנן שאני אפתח לו את הדלת.

יואל נוטל את ספר הטלפונים, ומסיר משקפיו כדי לקרוא את האותיות הקטנות.

בלה: תגידי לו שלא יטלפן לשום מונית. שבי איתו עד שאני אחמם את האוכל. ואחרי שנאכל, הוא ינגן לי.

יוצאת למטבח.

טרודי: אני בכל זאת אלך.

יואל: חכי.

הוא מניח משקפיו על הספה, קם אליה ואוחז בידיה. כעבור רגע מחבק אותה. היא נענית. לפתע נפתחת הדלת בחבטה. נכנס פרדי ועמו ברנרד. יואל וטרודי ניתקים זה מזו. יואל חוזר ומתיישב על הספה, מחפש בבהילות את משקפיו.

פרדי: הסתכל, פלגמט! תראה את מי הבאתי לך.

יואל: רק רגע. (מחפש את המשקפיים)

פרדי: הוא ישב בכניסה וחיכה לה.

יואל: (ממשיך לחפש) רק רגע.

ברנרד: הייתי בדרך לאוטובוס, טרודי. הוא גרר אותי הנה בכוח.

טרודי: די, ברנרד!

פרדי: חיכית לה!

יואל: המשקפיים שלי, טרודי. איפה שמתי אותם?

בלה ששמעה את הצעקות ממהרת לחזור אל החדר.

בלה: הסתלק מכאן, פרדי!

פרדי: ספר להם למה חיכית. לפני שאני מרסק את הפרצוף שלך.

טרודי: די כבר. בבקשה.

פרדי: מה חשבת? שתירקי על כל הפרצוף שלי, ואני אלך להתייבש עם פאן?

בלה: החוצה, פרדי!

פרדי: שיגיד קודם למה הוא ישב בחוץ וחיכה.

יואל: איפה המשקפיים שלי, לעזאזל?

פרדי: למה חיכית לה? (חובט בו)

ברנרד: הרגשתי לא טוב.

פרדי: (חובט בו) הוא הרגיש מצוין. אבל הוא יודע שהיא לא סתם אחות. הוא הולך

אחריה לכל מקום כדי לשמור עליה. כדי להיכנס ברגע הנכון ולהפריע לה.

והיא עוד חושבת שאני אתחתן איתה ואתן לה חצי מהבית הזה. זין היא תקבל אצלי.

בלה: הסתלקו מכאן. שניכם!

פרדי: עכשיו היא כולה שלך. (בלה) ואת תטפלי בעצמך. את שומעת? אני לא מביא לך יותר שום תרופות. ואני לא נוגע בגב שלך, אפילו אם תחנקי. חתיכת בהמה. (יוצא)
ברנרד: לילה טוב.

ברנרד יוצא. בלה טורקת אחריו את הדלת ונועלת אותה. עכשיו יואל מוצא את המשקפיים על הספה. הם שבורים.

יואל: לכל הרוחות! התיישבתי עליהם והם נשברו! (אוחז בידו את משקפיו השבורים) אין לי כאן אחרים.

הוא מתיישב מתוסכל על הספה. עכשיו בלה מתקרבת אליו. תחילה היא מניחה את ידה על כתפו. הוא אוחז בידה. היא מלטפת את ראשו. הוא מחבק את ידה. עכשיו היא פונה אליו ישירות לראשונה מאז שנכנס לביתה.

בלה: בבוקר אני אקח אותם לתיקון. גם לאבא שלך היו נשברים המשקפיים לפעמים. (נוטלת את המשקפיים השבורים)
יואל: תודה, אימא.
בלה: כדאי שתיקח את הכדור הזה. עוד מעט יהיה לך כאב ראש. (מוציאה גלולה מכיסה ונותנת לו)
יואל: תודה.

הוא קם ומחבק אותה.

יואל: אני מצטער על מה שאמרתי לך. פרדי תמיד הצליח להוציא אותי מדעתי.
בלה: גם אותי. בכל פעם שהייתי יושבת איתך ליד הפסנתר, הוא היה שובר חלון אצל השכנים. והסיפורים שלו על עסקים בכל מיני ארצות רחוקות - הכל באוויר. אני מלווה לו, והוא מפסיד. עכשיו הוא עובד באיזה בית אבות ישן. באחזקה. כשמישהו מת נותנים לו חדר לכמה ימים, ואז הוא מספר שהוא טס לאיטליה לקנות אניות. שקרן. הוא לובש את החליפה שלו, והולך להתעסק עם זונות בנמל. כשאבא שכב בבית חולים הוא לא בא אפילו לשאול מה שלומו. אחרי ההלוויה הוא הלך לשחק קלפים. הלכתי לבדי ברגל כל הדרך מבית הקברות.

לפתע נשמע צלצול פעמון הדלת.

יואל: זה הוא.
בלה: אין לו מפתח.

נשמע צלצול נוסף. בלה איננה פותחת. עכשיו מנסה העומד בחוץ לדחוק מפתח במנעול. הוא מנסה כמה מפתחות. בסופו של דבר הוא פותח את הדלת. לתדהמתם זה איננו פרדי, אלא גבר צעיר, גבוה וחסון, כבן עשרים ושלוש. ראשו כמעט מגולח. חולצתו קרועה.

- בלה: (מתקרבת אליו) מי אתה?
גבר: סבתא?
בלה: מה?!
- יואל: (נדהם) איזי?! זה אתה? (קם לעברו) מה אתה עושה כאן? אתה לא צריך להיות בלוס אנג'לס? (נוגע בו. ממשש אותו) איפה התלתלים שלך?
הסתפרת? (מתבק אותו. איזי נאנק מכאב) מה קרה? נשברו לי המשקפיים.
מה אתה עושה כאן? אין לך הופעות עכשיו?
איזי: הופעות?
יואל: באופרה.
איזי: באופרה? (שתיקה)
יואל: קרה משהו? זרקו אותך? מי זרק אותך?
איזי: אני לא יודע על מה אתה מדבר.
יואל: אתה לא שר עכשיו באופרה?
איזי: לא בדיוק.
בלה: איך פתחת את הדלת? איך ידעת איפה אני גרה?
איזי: ידעתי.
בלה: מאיפה?
איזי: הוא סיפר לי.
יואל: אני?!
- איזי: לפני כמה שנים. (לבלה) לא היה לי את הטלפון שלך. ראיתי בעיתון את המודעה על סבא, אז באתי להיות איתך קצת. (חשכה)

מערכה שנייה

תמונה 4

למחרת. שעת בוקר מאוחרת. יואל יושב בחלוק ליד הפסנתר, ומנגן את הפרלוד של באך שניגן במערכה ראשונה. הוא מנגן היטב, למרות שהוא בלי משקפיו. נכנסת טרודי, בידה מזוודה. היא מניחה את המזוודה, מלטפת את ראשו של יואל. יואל שלא ראה את המזוודה, מסיים את הפרלוד ופונה אליה.

- יואל: אני מקווה שלא קרה לו שום דבר. הוא כבר ישן שתיים עשרה שעות.
טרודי: בלוס אנג'לס עדיין אמצע הלילה.
יואל: הוא היה עסוק מאד השנה. לא ראיתי אותו כמה חודשים. טלפנתי מדי פעם, אבל הוא בקושי נמצא בדירה שלו.
טרודי: אם הוא ישן כל כך הרבה, אז הוא בסדר גמור.
יואל: אני ישנתי מעט מאד. היה לי לחץ ברקות. בגלל הערפל. אני לא יכול לדכא את התשוקה של העיניים לראות. אפילו אם אני עוצם אותן, הן ממשיכות לגשש בחשכה מתחת לעפעפיים. (היא איננה נענית לרמז) המסאז' בבית הקברות היה כל כך מרגיע.
טרודי: אני עוזבת.
יואל: עוזבת?
טרודי: כבר ארזתי. כשאימא שלך תחזור, אני אגיד לה.
יואל: למה? הרי היה לנו לילה נהדר.
טרודי: עכשיו בוקר.
יואל: בגלל פרדי? פרדי הוא בסך הכל חצרן עלוב בבית אבות ישן.
טרודי: הוא לא חצרן בשום בית אבות. אימא שלך המציאה את זה. יש לו משרד ליבוא ויצוא באלנבי.
יואל: היא לא הייתה ממציאה דבר כזה.
טרודי: יכול להיות שפעם הוא עבד בבית אבות, והזמנים התבלבלו אצלה.
יואל: פרדי הוא עבריין. כשהוא היה בן עשר הוא כבר פרץ קופסאות קרן קיימת.
טרודי: פרדי לא מעניין אותי יותר. החופשה שלי מבית החולים נגמרה. אני חייבת לחזור לעבודה.
יואל: ומה עם אימא שלי?
טרודי: היא לא צריכה אותי.
יואל: ודאי שהיא צריכה אותך. (קם) היא אישה לא קלה. אני יודע. מרירה. לא היה לה הרבה נחת. אבל אם היא תהיה מאושרת, היא תשתנה. חשבתי לקנות כאן בית. ליד הים. אני רוצה שהיא תגור אצלי. מגיע לה. וגם לך.
טרודי: מה מגיע לי?
יואל: לחיות במקום יותר טוב. לעבוד במקום יותר טוב.
טרודי: איזה מקום יותר טוב?
יואל: במשך הזמן היא תזדקק לך יותר. כשהיא תבוא איתי לניו יורק, תבואי איתנו.
טרודי: (צוחקת) לניו יורק?
יואל: הדירה שלי די גדולה. נשקפת לאוקיינוס. נחיה כמה חודשים שם. כמה חודשים כאן. כמה חודשים באירופה. תלוו אותי לקונצרטים. כשמתמסרים למוסיקה היא יכולה להיות מרגשת מאד.

טרודי:	אתה רוצה שאני אסע איתכם לאמריקה?
יואל:	למה לא?
טרודי:	ככה פתאום?
יואל:	אני אמריקאי. אני אסדר לך ויזה.
טרודי:	אימא שלך יודעת?
יואל:	אימא שלי לא טיפשה. היא יודעת באיזה צד של הלחם מרוחה החמאה.
טרודי:	אני צריכה לחשוב. מצד שני אמריקה זה אמריקה.
יואל:	בקיץ נחזור הנה לכמה שבועות. אני רוצה ללמד כאן. היא תלמד יחד איתי.
	מוסיקה טובה יכולה לשנות את העולם.

הוא קם. מחבק אותה. מנשק אותה. המגע ביניהם מתלהט. לפתע מופיע איזי בפרוזדור, לבוש במכנסיים וגופיה. יואל שומע אותו ומרפה מטרודי.

יואל:	איזי?
איזי:	כן.
יואל:	בוקר טוב. מה שלומך?
איזי:	טוב תודה. (לטרוזי) בוקר טוב.
טרודי:	בוקר טוב. (ליואל) אימא שלך תחזור עוד כמה רגעים. כדאי שאני אכין לה משהו לאכול. (נוטלת את מזוודתה ויוצאת לפרוזדור)
יואל:	(לאיזי) איך ישנת?
איזי:	בסדר.
יואל:	לאן אתה הולך?
איזי:	למקלחת.
יואל:	חכה רגע. (מתקרב אליו לראותו. נוגע בזרועו. איזי נרתע) מה קרה?
איזי:	אמרתי לך. קיבלתי מכה.
יואל:	מתי אמרת?
איזי:	אמרתי.
יואל:	בזרוע?
איזי:	כן.
יואל:	(נוגע בזהירות) היא שבורה. נכון?
איזי:	אני לא יודע.
יואל:	היא שבורה. אני מרגיש.
איזי:	אולי.
יואל:	אתה צריך ללכת לבית חולים.
איזי:	זה יסתדר.
יואל:	איך זה קרה?
איזי:	נפלתי.
יואל:	איך?
איזי:	במדרגות.
יואל:	(מתקשה להאמין) גם הקול שלך צרוד.
איזי:	לא נורא.
יואל:	אתה יכול לשיר ככה?
איזי:	כן.

- יואל: אתה בטוח?
איזי: כן.
יואל: מה אתה בכלל עושה כאן? אין לך הופעות? אין לך חזרות? האופרה יצאה פתאום לחופשה באמצע העונה?
איזי: אתה חוקר אותי?
יואל: אני רוצה לדעת.
איזי: מה אתה רוצה לדעת?
יואל: קרה משהו. עזבת את האופרה? פיטרו אותך?
איזי: לא קרה שום דבר.
יואל: מי פיטר אותך? המנהל? המנצח? אני רוצה לדעת למה. אתה זמר מצוין. הם לא יכולים לפטר אותך בלי סיבה. אתה רוצה שאני אטלפן אליהם?
איזי: לא.
יואל: למה?
איזי: ככה.
יואל: אני מקווה שלא הסתבכת במשהו.
איזי: מה פתאום.
יואל: אז מה אתה עושה כאן?
איזי: מה אכפת לך.

טרודי מציצה מן המטבח.

- טרודי: אתה רוצה קפה?
איזי: כן. תודה.
טרודי: משהו לאכול?
איזי: כן. בטח. (היא חוזרת למטבח)
יואל: אתה יכול לדבר. אין לי מה להסתיר ממנה.
איזי: גם לי אין מה להסתיר.
יואל: אז דבר. מה קרה?
איזי: מה אתה רוצה שאני אגיד? לא קרה שום דבר.
יואל: אתה רוצה שאני אברר בלוס אנג'לס? שאני אתקשר למשטרה? כבר היו דברים מעולם. (פאוזה) למה אתה לא עונה?
איזי: אין לי מה להגיד.
יואל: אולי בכל זאת כדאי שניסע לבית חולים. אני אדחה את הפגישה שלי בתזמורת.
איזי: אני לא נוסע לשום בית חולים.
יואל: למה?
איזי: ככה.
יואל: בסדר. אני אצלצל לבית חולים שישלחו הנה רופא. כשסבתא תחזור עם המשקפיים, ניקח מונית ונביא את הדברים שלך.
איזי: איזה דברים?
יואל: המזוודה.
איזי: אין לי שום מזוודה.
יואל: (ממשש את בגדיו) ככה באת מאמריקה?

איזי: עזוב אותי. למה אתה ניטפל אלי?
יואל: אני ניטפל אליך? (איזי שותק) אם אתה צריך משהו, תגיד. יש לך כסף?
איזי: אני לא צריך שום דבר.

איזי משתמט ממנו. חוזרת טרודי ובידה מגש ועליו ארוחת הבוקר.

יואל: (לטרודי) נדמה לי שהוא לא מרגיש טוב. כדאי להזמין רופא. אולי את מכירה מישהו שיסכים לבוא הנה עכשיו?
איזי: אני מרגיש מצוין.

נשמע רחש מפתח ננעץ בדלת. הדלת נפתחת. בלה נכנסת ונועלת את דלת הכניסה. לרגליה נעלי עקב, תסרוקתה מעוצבת היטב, בגדיה תואמים.

טרודי: (מופתעת) בלה!
בלה: (ליואל) המשקפיים שלך. (נותנת לו) האופטיקאי עשה לי הנחה. הוא חשב שהם של אביך שקם לתחייה.
יואל: (לאחר שהרכיב את המשקפיים) אימא!
בלה: נכון. התאלמנתי, אבל עדיין לא מתי. אני אשב בקונצרט שלך בשורה הראשונה, וכולם יראו כמה אני גאה.
יואל: הפרימדונות במטרופוליטן נראות לידך כמו נערות מקהלה.
בלה: אני רואה שגם האדון הצעיר התעורר.
איזי: בוקר טוב.
בלה: בוקר מצוין. (ליואל) הוא לא דומה לך בכלל. אולי רק העיניים. אני מקווה שאתה לא תצטרך משקפיים.
איזי: אני רואה מצוין, סבתא.
בלה: "סבתא"! הוא שוב אמר "סבתא". שמעתם?
איזי: אמרתי לך שבאתי להיות איתך, סבתא.
יואל: הוא תמיד רצה שתהיי המורה שלו. עוד מעט הוא ישיר, ותראי איזה זמר הוא. בקיץ הוא שר את פפגנו ב"חליל הקסם".
בלה: (לאיזי) שרת את פפגנו? אני רוצה לשמוע. (ליואל) שב ונגן לו.
יואל: (מסתכל באיזי) מה קרה לך? רזית. אתה חיוור. יש לך טבעות סביב העיניים. (לבלה) חצי שנה לא ראיתי אותך.
איזי: שנה.
יואל: ראיתי אותך ב"חליל הקסם".
איזי: אני לא יודע על מה אתה מדבר.
יואל: (נדהם) נסעתי ללוס אנג'לס במיוחד כדי לשמוע אותך.
איזי: זה היה לפני שנתיים.
יואל: זה היה בקיץ האחרון. ביולי. בדיוק החלו חגיגות המאתיים של ארצות הברית.
איזי: אולי.
בלה: אולי זה היה לפני שנה. מה זה משנה. העיקר שהוא כאן. העיקר שסבתא שלו תשמע אותו.
יואל: למה אתה אומר שזה היה לפני שנתיים? לא יכול להיות שאתה לא זוכר. כל אותו הלילה היו זיקוקין בשמיים.

- איזי: גם אתה לא זכרת שנתת לי את הכתובת של סבתא.
בלה: מה זה חשוב מה זוכרים? אנחנו לא ניתן לזיכרונות לבלבל אותנו. עכשיו תעמוד ליד הפסנתר ותשיר.
- יואל: אני אלווה אותך. (מתקרב לפסנתר) אתה זוכר את הארְיָה של פפגנו בסוף המערכה הראשונה?
איזי: אני לא בטוח שאני יכול לשיר עכשיו.
יואל: אני יוצא עוד כמה דקות לתזמורת.
איזי: הרגע קמתי. עוד לא אכלתי. עוד לא שתיתי.
בלה: (ליואל) לא נתת לו לאכול?
יואל: ואיך אתה יכול לשכוח ששרת את זה בקיץ שעבר? ולמה אתה מפחד לספר איך שברת את היד?
בלה: הוא יאכל וישתה ויזכר.

בלה מוזגת ספל קפה ומציעה לו. לפתע נשמע מישהו המנסה לפתוח את הדלת הנעולה. הוא תוחב מפתח, אך המפתח איננו מתאים. הוא מצלצל בפעמון.

- יואל: זה שוב הוא.
בלה: (לטרודי) אל תפתחי.

הדלת נפתחת בבעיטה. פרדי נכנס. שתוי מעט. מרוב התרגשות אינו מבחין באיזי. הוא פונה ישר אל בלה.

- פרדי: בדקתי בתזמורת. אף אחד לא מכיר אותו שם.
בלה: שמענו אותך. עכשיו לך ותביא נגר.
פרדי: אני אומר לך שאף אחד לא הזמין אותו לנגן כאן.
יואל: אנחנו כבר לא ילדים, פרדי. אם יש לך טענות, אני מוכן לשמוע.
פרדי: אני כבר לא מוכן לשמוע יותר. (לבלה) תפתחי את העיניים. הוא לא היה פסנתרן פה, והוא לא נהייה פסנתרן שם. (מבחין בתספורת שלה) מה זה התספורת האידיוטית הזאת? לכבוד הקונצרט שלו? אני אומר לך שאין לו שום קונצרט. (לטרודי) דיברתי עם המזכירה של זובין מהטה. הנה המספר שלה. צלצלי. (היא אינה עונה) הלכתי לקנות לך פרחים, אבל החנות הייתה סגורה. אני מצטער על מה שאמרתי לך אתמול. אני מצטער שהבאתי אותך הנה. אני מצטער שביקשתי ממך לטפל בה.
בלה: במקום להצטער, לך ותביא נגר.
יואל: לא באתי לגזול ממך שום דבר, פרדי.
פרדי: כבר שמעתי את זה יותר מדי פעמים. (לבלה) צלצלי לתזמורת! שאני אצלצל?
בלה: אתה שיכור, פרדק'ה.
פרדי: אני לא פרדק'ה. (לטרודי) את לא רוצה לדעת מי הוא ומה הוא?
בלה: עוד רגע תקיא לי על השטיח, פרדק'ה!
פרדי: אני לא פרדק'ה! (לטרודי) אני אומר לך שהוא לא מה שהוא מספר לך. הוא תמיד היה שקרן. (היא שותקת) בסדר. אני אצלצל. (מחייג) אני לא מבין מה מצאת בו. הרי הבטחתי לך שנתחתן. שנגור יחד בבית הזה. את הבטחת שתביאי לכאן את הדברים שלך. סיכמנו. לא? (בטלפון) כן. את המזכירה של

- זובין מהטה... כן. שלום, שרה. מדבר פרדריק. הייתי אצלך הבוקר... כן. פרדריק עם העניבה האדומה. תגידי, מותק, את בטוחה שלא הזמנתם שום פסנתרן אמריקאי לקונצרט של מחר?... בטוח?... תודה, מותק. תודה... בטח שאני אבוא. אני גם אביא לך פרחים. (טורק) אתם רואים? תפסיק לדבר שטויות, "פרדריק". יואל:
- (לבלה) ואני אגלה לך עוד משהו עליו. הוא חזר לארץ בגלל שהוא נשאר בלי פרדי: גרוש על התחת. הוא שמע שאבא מת וחשב שאם יגור אצלך כמה ימים, אז יהיו לו זכויות על הבית. (לטרוזי) הבית הזה שלי. אני אעביר לכאן את המשרד. אני אפסיק לנסוע לחוץ לארץ. מי שירצה לעשות איתי עסקים יבוא הנה.
- ואני לא צריך את הבית הזה. אני חוזר לאמריקה בעוד יומיים. יואל:
- (לבלה) הוא לא חוזר לאמריקה בעוד יומיים. הוא מתכוון להישאר אצלך עד שתמותי. הוא רק שכח שגם לי יש מה לומר על זה. (ליואל) אני לא מרשה לך להישאר כאן אפילו יום אחד! פרדי:
- לא ביקשתי ממך רשות. יואל:
- וגם אליה (אל טרוזי) אתה לא מתקרב יותר. יש לי כאן חדר, ובחדר יש לי מיטה ואני אכניס אליו עוד מיטה, והיא תגור איתי. (לטרוזי) נגמרו המשחקים. תיקחי עכשיו את הדברים שלך ותעבירי אותם לחדר שלי! די, פרדי. תירגע. פרדי:
- ואל תגידי לי "תירגע". יואל:
- יש לי הצעה, פרדי. אני נפגש עם זובין מהטה בעוד פחות משעה. פרדי:
- לא מעניינות אותי הפגישות שלך. אתה יכול ללכת מכאן כבר עכשיו. בלה:
- זה הבית שלי, פרדי, ואני אחליט מי הולך. פרדי:
- את בכלל תסתמי את הפה שלך. בלה:
- עוד מילה ואתה לא מקבל אפילו בלטה מהבית הזה. פרדי:
- עוד מילה ואני זורק אותך לבית אבות! את שומעת? לבית אבות! (פונה לעברה) מחר אני מקבל אפוטרופסות עלייך. אם את פותחת עוד פעם אחת את הפה, אני מאשפז אותך במחלקה סגורה.
- בלה המזועזעת נסוגה לאחור, אלא שאיזי שולח רגל לעבר פרדי ומכשיל אותו. פרדי המופתע משתטח על הרצפה. רק עכשיו הוא הבחין באיזי.**
- פרדי: מי זה הבהמה הזה?
יואל: (לאיזי) זה פרדי, איזי.
פרדי: אתה הבן שלו? גם אתה כאן?
יואל: (לאיזי) אתה בטח זוכר אותנו. הוא לא השתנה הרבה.
פרדי: הוא לא זוכר שום דבר, הממזר. אין שום דבר שכדאי לזכור. (מנסה להכות את איזי) גם אתה באת לקחת ממני משהו?
יואל: עזוב אותו!
פרדי: הוא עשה את זה בכוונה. (איזי מתגונן ביעילות)
יואל: הזרוע שלו שבורה! (איזי נאנק בכאב)
פרדי: הזרוע שבורה והעין נפוחה. הבהמה הזה הוא זמר אופרה?
יואל: אתה ראית פעם זמר אופרה?

- פרדי: הוא בכלל לא הבן שלו. אשתו שכבה עם איזה מלך ואמרה לו שהוא האבא.
יואל: כבר אמרת את זה יותר מדי פעמים, פרדי.
- פרדי: **(מוותר ופונה לטרודי)** בבקשה, טרודי!
טרודי: אחרי מה שאמרת עלי אתמול, אתה לא יכול לבקש ממני שום דבר. **(בלעג)**
לך תיסע לאיטליה לקנות כיסויים למכוניות. בטח יש לך עוד מעט טיסה.
פרדי: עוד מילה, טרודי, ואני מכניס לך סטירה.
טרודי: אתה לא תכניס לי סטירה, כי לא תראה אותי יותר. אני נוסעת איתו לאמריקה.
בעוד יומיים אני כבר לא אהיה כאן.
פרדי: את נוסעת איתו לאמריקה?
יואל: כן.
פרדי: לא שאלתי אותך.
טרודי: כן.
פרדי: אבל אני אומר לך שהוא בכלל לא נוסע לאמריקה. הוא בכלל לא פסנתרן. הוא שקרן. אין לו שום קונצרט. שמעת אותי מדבר עם המזכירה.
יואל: והמזכירה הבינה מיד שאתה חצרן בבית אבות וטרקה את הטלפון.
פרדי: איזה בית אבות? זה מה שהיא **(בלה)** אמרה לכם? שאני עובד בבית אבות?
יואל: היא לא יודעת מה היא מדברת.
פרדי: היא יודעת יותר טוב ממך.
פרדי: **(לטרודי)** תגידי לי, את מטומטמת? את לא רואה שהיא סנילית? את לא רואה שהוא שקרן? אם לא מספיק לך מה ששמעת מהפקידה של התזמורת, אז תסתכלי. הייתי בחנות למוסיקה בדיזנגוף. לקחתי קטלוגים של תקליטים.
(מוציא מכיסו צרור קטלוגים) שעתיים חיפשתי מילה עליו. אין כלום. אין על שמו אפילו חור בתקליט. ואני אראה לך עוד משהו.
- פרדי משליך את הקטלוגים על הרצפה ויוצא לפרוזדור. יואל מעלעל בקטלוגים.**
- יואל: אלה קטלוגים של חברות מקומיות. אני עובד עם CBS. עם EMI. עם Deutsche Gramophone. שום חובב מוסיקה בעולם לא יקנה תקליטים באיכות כזאת.
- פרדי חוזר עם מזוודתו של יואל, ושופך את תוכנה על הרצפה.**
- פרדי: מה יש פה שמוכיח שהוא פסנתרן? מה? פסנתרן לובש חליפה בקונצרטים. מין ז'קט שחור ארוך. טוקסידו. עם זנבות. איפה הטוקסידו שלו? איפה התווים?
יואל: הוא זוכר הכל בעל פה? הוא שוכר טוקסידו משומש בשוק הפשפשים?
פרדי: טוקסידו הוא בגד יקר, פרדי. לא מקפלים אותו במזוודה על יד משחת שיניים וקצף גילוח.
פרדי: איזה טוקסידו? שיגיד. אני רוצה לדעת איזה טוקסידו הוא ילבש בקונצרט.
יואל: אני אלבש אחד משלושת הטוקסידו ששלחתי לפילהרמונית במזוודה מיוחדת מניו יורק. עם התווים שלי.
פרדי: **(לטרודי)** ואת מאמינה לו? **(לבלה)** כל אחד יכול להגיד לך שהוא שלח מזוודה עם שלושה טוקסידו לפילהרמונית. **(מפשפש)** תראו את הדרכון שלו. הוא אומר שהוא נוסע בכל העולם. איפה החתמות? איפה הויזות?

- יואל: בכל מדינה מתוקנת מחליפים דרכון כל עשר שנים.
פרדי: ובדיוק עכשיו עברו עשר שנים?
יואל: מה אתה מנסה להוכיח, פרדי? שהקנאה שלך העבירה אותך על דעתך? **(לבלה)**
וטרודי) האפס העלוב הזה שמתקן ברזים דולפים בבית אבות מתפורר, לא מסוגל להודות שאחיו עושה משהו קצת יותר חשוב.
פרדי: והנה כרטיס הטיסה שלו. הפסנתרן המהולל הגיע במחלקת תיירים.
יואל: קניתי כרטיס ברגע האחרון. לא היה מקום אחר. אבל כשעליתי למטוס התפנה מקום במחלקת עסקים.
פרדי: אלוהים אדירים! אין לו טיסה חזרה. הוא לא מתכוון לחזור. תסתכלו. אין לו קונצרטים כאן, ואין לו קונצרטים שם. תפתחו את העיניים. האיש הזה הוא סתם נוכל. הוא שמע שאבא מת והוא רוצה את הבית. **(מנופף בכרטיס)**

יואל מאבד את שלוותו. פושט את חלוק השינה, נוטל מהרצפה מכנסיים, חולצה ומקטורן שפרדי השליך, ומתלבש.

- יואל: אני לא מתכוון להסביר לאידיוט הזה איך קונים היום כרטיס טיסה. **(לפרדי)** בטלפון. ואם אתה באמת נוסע מחר לאיטליה, תיכנס לאחת מחנויות המוסיקה ברומא, ותגלה בקטלוגים את רשימת ההקלטות שלי, את הביקורות בעיתונים, ואת תוכנית הקונצרטים שלי לחמש השנים הקרובות. **(לשתייהן)** אבל הוא יגלה הכל מחר. כשהוא יראה אותי עולה לבמה. כשזובין מהטה יניף את השרביט שלו. אז הוא יראה מי אני ומי הוא. ואם אתה לא מסוגל לחכות למחר, "פרדריק", אתה יכול לבוא איתי לתזמורת עכשיו. **(יוצא)**
פרדי: מה אתם מסתכלים עלי? כל אחד יכול לשלוח אותי לבדוק בחנות ברומא. הוא בא הנה כי אין לו גרוש. **(לטרודי)** לא רק את הבית הוא רוצה. גם אותך הוא כבר לוקח לי. גוזל ממני הכל, ועוד בא אלי בטענות. בחיים שלי לא פגשתי חרא כזה. והבן שלו? אני לא עיוור. זה זמר אופרה? זה עבריין. הוא לא לוקח אותו לבית חולים, כי הוא יצטרך להסביר שם איך נשברה לו היד. **(לאיזי)** נכון או לא? **(איזי שותק)** והוא לא הלך לשום תזמורת. אף אחד לא מחכה לו שם. בטח לא זובין מהטה.
בלה: מחכים לו. כולם מחכים. כמו שאני חיכיתי. כשהוא היה בן שבע כבר ידעו כולם איזה פסנתרן הוא. אף אחד לא ניגן כמוהו. מכל העולם באו הנה לשמוע אותו. מהרגע שגילית את זה, לא נתת לו לחיות.
פרדי: אני לא נתתי לו לחיות?
בלה: אתה.
פרדי: בסדר. אני לא נתתי לו לחיות. והוא נתן לי? אני בכלל חייתי? מישהו אי פעם נשם אותי ברשימות שלו? מהיום שנולדתי כולם השתינו עלי בגללו. **(נרגע)** בסדר. אני אלך אחריו לתזמורת. אני רוצה לראות בעיניים שלי שהוא נכנס אל זובין מהטה ומדבר איתו. אם יש לו מחר קונצרט, אני חותך את הזין שלי.

פרדי פונה לצאת. בדרכו הוא מבצע תנועה מאיימת כלפי איזי. איזי נרתע לאחור, ופולט גניחה. פרדי יוצא. כאביו של איזי גדולים. טרודי בודקת אותו.

טרודי: יש לו חום. (נוגעת בזרוע) צריך להחזיר את העצם למקום. (לוחצת על השבר. איזי גונח) עכשיו זה בסדר. (לבלה) יש לך אולי כמה תחבושות? (בלה נדה בשלילה) תחתי סדין. צריך לעשות לו קיבוע.

בלה יוצאת לפרוזדור. טרודי ואיזי נשארים לבדם. היא בודקת אותו שוב.

טרודי: תאונת דרכים. נכון? אל תדאג. אני לא אספר לאף אחד. אתה דווקא נראה די קשוח. רוב הגברים מתעלפים כשמחזירים את עצם הזרוע שלהם למקום. גם כאן קיבלת מכה. אתה לא מתלונן. מה? לא.

איזי: אתה לא דומה לאף אחד במשפחה הזאת.
טרודי: אני יודע. (פאזזה) פרדי הוא סתם אידיוט, אבל אבא שלי באמת מנוול. הוא יוציא לך את הנשמה, ויכריח אותך לבקש ממנו סליחה.

טרודי: באמת?
איזי: הוא עובד גם עלייך.

טרודי: אולי אתה מנסה לעבוד עלי.
איזי: אני קלטתי אותך. הבנתי תכף שאת לא מדברת הרבה על מזג אוויר.
טרודי: גם אני קלטתי אותך. רואים באישונים של העיניים שלך למה זרקו אותך מהאופרה.

הוא צוחק. חוזרת בלה, רצועות סדין בידה, ועוצרת בכניסה. הם אינם מבחינים בה.

איזי: הוא באמת לא פסנתרן כל כך דגול כמו שהוא אומר.
טרודי: הוא הלך לפגישה בתזמורת.
איזי: הוא בטח ניתקל בזובין מהטה בניו יורק, ונידבק אליו. אפילו מאלוהים הוא מסוגל להוציא פגישה.

טרודי: הוא מנגן יפה מאד.
איזי: זה מה שאַת חושבת. אני מכיר אותו כמו שגיבן מכיר את הגיבנת שלו. לאיפה שאני בורח, הוא רודף אחרי. בכל מקום הוא מספר שהוא ניגן בבית הלבן ושהייתה לו תמונת שער בטיים. הכל שקר. הוא ליווה מקהלת ילדים בבית כנסת בווינגטון כשהנשיא הדליק נר חנוכה. ובתמונת השער שלו בטיים רואים אותו בקהל מוחא כפיים לליאונרד ברנשטיין. הוא לא יכול לסדר לי שום תפקיד בשום אופרה. רק הוא חושב שהוא פסנתרן גדול. גם ה"חן" שלו הוא שקר. את לא הראשונה שהוא מזמין לגור איתו. לכל בחורה שהוא פוגש, הוא מספר שיש לו מיגרנה, ומבקש ממנה למשש לו את הרקות.

טרודי: באמת?
איזי: והחרא הזה עוד בא בטענות שכל העולם חייב לו. אמריקה הייתה גיהנום בשבילנו. את יודעת למה אימא שלי עזבה אותו? הוא מכר את הדירה שלנו ובזבז את הכסף על תקליט שאף אחד לא קנה.

טרודי: יש לו כסף.
איזי: אין לו.
טרודי: הוא הציע לי כרטיס.

- איזי: הוא יכול להציע הכל. לתת הוא לא יכול כלום. לפני עשר שנים הוא ישב שמונה חודשים בכלא.
- טרודי: הוא ישב בכלא?
- איזי: הוא נסע לפאריס. גנב הקלטה של ברנבויס. ואחר כך ניסה למכור אותה בניו יורק כאילו היא שלו. זה היה בכל העיתונים.
- טרודי: אם זה היה בעיתונים, אז הוא בכל זאת מפורסם.
- איזי: לא כתבו עליו. כתבו על ברנבויס.
- טרודי: אני לא מאמינה.
- איזי: בדבר אחד פרדי צודק. הוא בא הנה לעבוד על סבתא ולמכור את הבית שלה.
- טרודי: לא יכול להיות.
- איזי: למה? בגלל שהוא סיפר לך משהו אחר? השקרים האלה בדם שלו. בשביל זה באתי הנה. אם הוא ימכור את הבית שלה, גם אני נשאר בלי כלום. אבל אני לא בן אדם שמוותר. כשהייתי ילד טיילתי פה ברחוב. הצצתי דרך החלונות מבחוץ. תמיד ידעתי שזה הבית שלי. עכשיו אף אחד לא יוציא אותי מפה. ברגע שהיד שלי תסתדר, אני אתחיל לעשות עסקים. קזינו באוניה מול החוף. עם בר. מוסיקה. רקדניות. יש לי משקיעים מפלורידה. עם גוף כמו שלך את יכולה לעשות אצלי מיליונים. (תוחב יד לתוך חולצתה)
- טרודי: סלק ת'יד שלך. (סוטרת לו) לי לא מציעים הצעות כאלה.
- איזי: ואיזה הצעה הוא הציע לך? ראיתי את הפרצוף שלך כשהתנשקת איתו.
- טרודי: לא ראית שום דבר!
- איזי: ואחרי שהיית מגיעה לאמריקה ומקבלת אזרחות, היית עוזבת אותו ועוברת למישהו שיציע יותר.
- טרודי: לא נכון!
- איזי: עלי לא תצליחי לעבוד, מותק.
- טרודי: ואל תקרא לי מותק. "קזינו". הצחקת אותי. אתה מדבר כאילו יש לך צ'ק פתוח בכיס. דווקא אתה נראה כמו אחד שהשקר בדם שלו. אני מציעה לך להיזהר. אל תפתח אצלי חשבון, כי בסוף אני סוגרת את כל החשבונות. אני יודעת טוב מאד איפה תוקעים חוקן.

טרודי פונה לפרוזדור. מבחינה בבלה. חולפת על פניה ויוצאת. חשכה.

תמונה 5

אותו יום. ערב. בלה יושבת זועפת בכורסה, חליפתה מונחת עליה ברישול, לרגליה נעלי בית ישנות ותסרוקתה פרועה. מהפרוזדור נשמע יואל ליד דלת האמבטיה.

- יואל: אבל למה לא תשבי איתנו ותספרי מה קרה? (טרודי לא עונה) אנחנו גם צריכים למלא את הטפסים לוויזה. השגריר ביקש שנביא אותם מחר בבוקר. (היא לא עונה) למה את לא עונה? את לא מרגישה טוב? (היא לא עונה) אחר כך נאכל צהריים עם זובין מהטה. הוא שמח לשמוע שתצטרפי אלינו. (היא לא עונה) אם לא תסבירי לי מה קרה, אני לא אוכל לעזור לך.

היא לא עונה. יואל מוותר, יוצא מהפרוזדור ופונה לבלה.

- יואל: מה עשית לה? הכית אותה? העלבת אותה? לכלכת אותה עד כדי כך שהיא צריכה לשכב שלוש שעות באמבטיה?
בלה: אני מקווה שהיא כבר טבעה.
יואל: אני בן ארבעים ושמונה, אימא. את לא יכולה להרחיק ממני כל אישה שאני רוצה.
בלה: היא לא בשבילך. היא הזונה של פרדי.
יואל: היא לא זונה.
בלה: היא שוכבת איתו כל לילה על הספה הזאת, שאני בחיים שלי לא אשב עליה יותר.
יואל: היא לא שוכבת איתו.
בלה: לא רק איתו.
יואל: את מאמינה לפרדי?!
בלה: ראיתי במו עיניי. גם בבית החולים. היא לא רק זונה. היא רוצחת. גם את אבא שלך היא רצחה.
יואל: **(בכעס)** היא לא רוצחת. שאלתי אותה. אבא מת מוות טבעי.
בלה: ואתה מאמין לה?
יואל: כן.

הוא מתיישב על הספה. בלה קמה מן הכורסה ומתקרבת אליו.

- בלה: פסנתרן גדול צריך אישה שתאמין בו. שתעודד אותו. שתחזק אותו. הוא צריך לדעת שאם הוא יטפס לנגן על פסגות ההרים, יישאר לו מספיק אוויר לנשימה. שאם הוא לא יצליח לנעוץ את הציפורניים בסלע, ויחליק במדרון אל התהום, הוא לא יתרסק לרסיסים. בלילות הארוכים שישבתי כאן ושמעתי אותך, הצלילים גילו לי הכל. לו הייתה לך אישה טובה, היית באמת פסנתרן גדול. רות הייתה אישה נהדרת.
בלה: כל כך נהדרת עד אני לא מוכנה אפילו לשמוע את השם שלה.
יואל: בשנים הראשונות באמריקה היא פרנסה אותי במסירות.
בלה: היא לא פרנסה אותך. היא סירסה אותך. **(הוא לא עונה)** ביום שהתיישבת ליד הפסנתר, ידעתי שאתה יכול להיות הפסנתרן הכי הגדול בעולם. גם כשהסתלקת מכאן, המשכתי להאמין. והנה חזרת, ומה אני רואה?
יואל: מה את רואה?
בלה: אני רואה מה ששמעתי כל השנים האלה. הנגינה שלך היא בדיוק כמו החיים שלך.
יואל: מה כל כך רע בחיים שלי?
בלה: שום דבר לא רע בהם. רק שאין לך אישה. אין לך בית. ואין לך קונצרטים. ככה אף פעם לא תוכל לגעת בשמיים.
יואל: אין לי בית?!
בלה: מכרת אותו.
יואל: וקניתי את הדירה במנהטן.
בלה: לא נכון.

- יואל: רק רגע. מאיפה את יודעת שמכרתי את הבית?
בלה: אני יודעת עוד כל מיני דברים.
יואל: איזה דברים?
בלה: שגם ישבת בכלא.
יואל: איפה ישבתי?!
בלה: בכלא.
יואל: אני? (צוחק) יצאת מדעתך? מי סיפר לך שטות כזאת? (היא שותקת) שאלתי אותך משהו!
בלה: הוא סיפר לה.
יואל: איזי? עכשיו אני מבין למה היא מתחבאת. איך הוא יכול היה לספר דבר כזה?
יש לי בית. אני אחד הפסנתרנים הכי טובים בעולם. יש לי מאות קונצרטים בשנים הבאות. התגרשתי. זה הכל. ארבעים אחוז מהזוגות באמריקה מתגרשים. ואם הוא חושב שיספר שישבתי בכלא וילך לישון, הוא טועה.

פונה לעבר הפרוזדור. נשמע צלצול פעמון. הדלת נפתחת. נכנס ברנרד.

- ברנרד: ערב טוב. צלצלתי, ולא עניתם. הדלת הייתה פתוחה.
יואל: היא נשברה. לא הספקנו להזמין נגר.
ברנרד: אין צורך. (לבלה) אם יש לך פטיש ומברג, אני...
יואל: זה לא הזמן לביקור, מר...
ברנרד: ברנרד. הבאתי לטרודי את העיתון.
יואל: היא עסוקה עכשיו. היא באמבטיה. ובדיוק הבן שלי הגיע. והוא חולה.
ברנרד: אז דווקא טוב שהגעתי. אני אשמח לבדוק אותו.
יואל: הוא ישן. הוא בטח יישן עוד כמה שעות.
ברנרד: יוצא מן הכלל. בינתיים אני אתקן את הכיור בשירותים.
יואל: תודה רבה. אין צורך. הזמנו אינסטלאטור.
ברנרד: הבטחתי ואני אקיים. (מוציא גומייה) מצאתי במקרה גומייה בבית.
יואל: אדוני הנכבד. אני מבקש שתצא החוצה ותסגור אחריו את הדלת.
ברנרד: (בתקיפות) יש נזילה בכיור! באתי עד לכאן. עשיתי את כל הדרך ברגל. אני לא אסבול גסות כזאת. גם אמן גדול צריך לנהוג בבני אדם בהגינות. (מתבונן בו) עכשיו נזכרתי איפה שמעתי אותך. בבוקרסט. ניגנת רחמנינוב. אתה בכלל לא פסנתרן כל כך גדול. ישבתי ליד הנשיא צ'אוססקו. ניגנת כל כך רע עד שהוא סירב ללחוץ את היד שלך בסוף הקונצרט.
יואל: הוא סירב ללחוץ את היד שלי? אני סירבתי ללחוץ את שלו! העריץ הארור הזה השליך לכלא עשרות סופרים ומוסיקאים.
ברנרד: התמורת הכי פרובינציאלית ברומניה לא תנגן איתך.

איזי נכנס לחדר האורחים. זרועו תבושה ברצועות סדין. הוא אכן סובל מכאבים. ברנרד משנה מיד את טון דיבורו ונעשה שוב רגוע ואדיב להפליא.

- ברנרד: והאיש הצעיר הזה הוא ודאי הבן שלך. (לאיזי) נעים מאד. שמי ברנרד. בעלה של טרודי. לשעבר, כמובן. מה קרה לזרוע שלך? מי חבש אותה בצורה כל כך מרושלת?

- יואל: אני מבקש שתצא החוצה!
ברנרד: אתה חיוור, בחור. יש לך חום. כדאי שתיבדק אצל רופא. אני ניהלתי מחלקה בבית חולים גדול בבוקרשט. למרות הגאווה שלכם, אתם סובלים מאותן מחלות.
- איזי: אני לא צריך שום רופא.
ברנרד: **(נוגע בו)** הזרוע שבורה. יכול להיות שנוצר גם איזה דימום פנימי, או זיהום. כדאי לעשות צילום. **(בוזקן אותו)** תאונת דרכים. נכון? אתה צריך להתפנות לבית חולים, ידידי הצעיר. בעצם, יכול להיות שיש לי במקרה מעט אנטיבייטיקה בכיס. **(מוצא חפיסה בכיסו ונותן לאיזי)** לכל דלקת שלא תבוא. שלושה ביום. אני אחזור לבדוק אותך גם מחר.
- יואל: תודה רבה, אדוני.
ברנרד: ברנרד.
יואל: אני בכל זאת מבקש שתלך. אנחנו באמצע ויכוח משפחתי קטן.
- ברנרד: הבטחתי לאימא שלך לתקן את הכיור. מילה שלי היא מילה. **(יוצא לעבר השירותים)**
- איזי: **(ליואל)** מי נעל את הדלת שלי? אתה?
יואל: איזה דלת?
איזי: של החדר שישנתי בו. אותי לא נועלים. אתה לא זוכר? אותי לא נועלים, כי אין דלת שאני לא יכול לפתוח.
- יואל: ממתי אני נועל דלתות?
איזי: מתמיד.
יואל: אני?!
בלה: אני נעלתי.
איזי: את? אבל סבתא...
בלה: ואל תקרא לי יותר סבתא.
- יואל: אין לי בית? אני רוצה לדעת. אין לי קונצרטים?
איזי: אין לך בית. אין לך קונצרטים. אתה תמיד רודף אותי. יושב בחזרות. מעיר לזמרים. מבקר את התזמורת. מתווכח עם המנצח. בגללך זרקו אותי מהאופרה.
- יואל: בגללי קיבלו אותך. לולא דיברתי עם המנהל, הוא היה זורק אותך ברגע שפתחת את הפה.
- איזי: ולא מקבלים אותי בשום אופרה אחרת, כי כל מנהל יודע שאתה מגיע מיד אחרי. עכשיו שמעת שאני נוסע לבקר את סבתא, אז באת אחרי גם לכאן.
- יואל: אני באתי לכאן אחריך?
איזי: נתקעתי בדרך, אז הגעת לפני.
- יואל: ממי יכולתי לשמוע שאתה נוסע לכאן?
איזי: אני אמרתי לך.
- יואל: אני לא מבין. זה מין משחק?! מתי דיברתי איתך?
איזי: **(לבלה)** הוא יודע מצוין מתי הוא דיבר איתי. הוא לא רוצה שתדעי. הוא לא רוצה שתדעי שום דבר. אבל אני אספר לך. כאן אולי חושבים שהוא יודע לנגן. יכול להיות שפעם הוא באמת ידע לנגן. אבל כשהוא הגיע לאמריקה הוא גָּלָה שָׁמָה שמספיק כאן, לא מספיק שם. הוא גלה ששם הוא לא שווה שום דבר. ששם הוא בסך הכל אפס קטן. וכשהוא גלה כמה הוא קטן, הוא החליט

- לטיפס עלי כדי שיחשבו שהוא גדול. לכן הוא הכריח אותי להיות זמר אופרה.
יואל: הכרחתי אותך?!
- עכשיו בטח תגיד שגם את זה אתה לא זוכר. (מראה לו את פרקי ידיו ופונה
איזי: לבלה) אחרי הבכורה של "חליל הקסם" בלוס אנג'לס חתכתי את הוורידים
שלי. לא רק אני הבנתי אחרי מציאות הכפיים ש... שלעולם לא אהיה מסוגל
לשיר את פפגנו.
יואל: זה לא נכון.
איזי: ובאותו לילה חזרת לבניו יורק.
יואל: באותו לילה באת אלי למלון. שתינו בבר. אחר כך עלינו לגג לראות את
הזיקוקין.
איזי: (לבלה) הסתכלי.

הוא מושיט לעברה את ידיו. היא מסרבת להסתכל. הדלת נפתחת. פרדי נכנס.

- פרדי: אתה עוד כאן? חשבתי שאחרי הביקור בתזמורת תחזור הביתה על קצות
האצבעות, תיקח את המזוודה, ותסתלק בשקט, כדי שאף אחד לא יראה את
הבושה.
יואל: איזו בושה? הפגישה נדחתה למחר כי זובין מהטה חולה.
פרדי: (לבלה) זובין מהטה בריא כמו סוס.
יואל: שמעת אותי מדבר איתו בטלפון. אתה רוצה פתק מהרופא שלי?
פרדי: ניסית לדבר. המזכירה לא נתנה לך את המספר. (לבלה) כשהוא התווכח איתה,
היא קראה למשטרה.
יואל: לאיזה משטרה?
פרדי: למזלך, השוטר היה מנומס, והוא לא הפך אותך.
יואל: זה היה איש ביטחון שביקש ממני לזהות את המזוודה עם התווים והטוקסידו
שהגיעה מבניו יורק.
פרדי: ראיתי בעיניים שלי. השוטר חשב שאתה משוגע, אז הוא שחרר אותך.
יואל: (לבלה) האיש הזה יצא מדעתו.
פרדי: ובדרך הביתה אני עוצר לקנות עיתון, ובמקרה אני מוצא בו את המודעה של
התזמורת. (מראה את העיתון לבלה) מי מגנן מחר? הוא?! לא. לא הוא!
בשום מקום אין אפילו אות אחת של השם שלו.
בלה: לא אכפת לי מה כתוב בעיתונים, פרדי. אני יודעת שהוא פסנתרן גדול. גם
אתה יודע את זה.
יואל: (מסתכל) זאת מודעה שהתזמורת העבירה לעיתון חודש מראש.
פרדי: ואי אפשר לעשות בה שינוי של הרגע האחרון?
יואל: על מה אתה בכלל מתווכח?! תבוא מחר לקונצרט ותשמע אותי.

טרוידי וברנרד מופיעים בקצה הפרוזדור. יואל איננו מבחין בהם.

- פרדי: אני אשמח לבוא, אבל אני אשמח לשמוע לפני כן תשובה לעוד שאלה.
כשפסנתרן מגנן עם תזמורת, הוא צריך לעשות איתה חזרות. נכון? הוא לא
מתיישב ליד הפסנתר ומתחיל לנגן לפני הקהל. אז מתי אתה עושה חזרות עם
הפילהרמונית? (לבלה) אם יש לו מחר קונצרט, אז למה הוא יושב כאן ומגרד

- את הביצים?
עני לו. את יודעת שכשפסנתרן כמוני מגיע לפילהרמונית, הוא לא עושה שום חזרות. **(לפרדי)** בחצי שעה אני אסביר לתזמורת איך אני רוצה שינגנו.
אתה באמת כזה גדול? לא תיארתי לעצמי.
לא תיארתי לעצמי שאתה יכול לתאר לעצמך.
הוא פסנתרן גדול, פרדי. הוא תמיד היה.
אז איך זה שרק את והוא יודעים את זה?
מה אתה רוצה, פרדי? מה קרה לך? אני לא זוכר שלפני שמונה עשרה שנים היית כל כך טיפש.
לא שמעתי תשובה. איך זה שאף אחד בעולם לא יודע כמה אתה גדול?
(בכעס) הוא הפסנתרן הכי גדול בעולם. כשהוא היה בן שבע עשרה הוא כבר ניגן עם התזמורת הכי טובות. המנצחים הכי חשובים באו לארץ לשמוע אותו.

טרודי מתקדמת צעד לתוך החדר.

- אם אתה רוצה שנדע איזה פסנתרן גדול אתה, אז תראה לנו.
טרודי...
תראה לנו איך אתה מנגן.
את כבר יודעת. שמעת אותי.
מתי?
אתמול וגם הבוקר.
אז נגן עוד פעם.
הבוקר ישבתי כאן על הכסא הזה, ליד הפסנתר הזה וניגנתי לך באך.
היא לא זוכרת.
ודאי שהיא זוכרת.
אם תנגן עוד פעם, אני אזכר.
ואחר כך החלטנו לנסוע יחד לאמריקה.
אני אסע איתך לאמריקה רק כשאהיה בטוחה שאתה מנגן כמו שאתה אומר.
את לא בטוחה?
לא.
החלטתם לנסוע לאמריקה?! **(צוחק)**
כן.
(לטרודי) בדיוק אתמול הייתי בשגרירות האמריקאית וביקשתי ויזה. **(ליואל)** תאר לך שהיינו נפגשים במטוס. **(צוחק)** או בשדה התעופה. או ברכבת התחתית. ניו יורק היא אמנם עיר גדולה, אבל אנשים לא נעלמים בה.
היא רוצה שתנגן, אז נגן.
נגן!
שיראה לנו שהוא הגדול מכולם. שיראה לנו למה הפילהרמונית צריכה לנגן כמו שהוא רוצה.
ואתה תבחן אותי?
כולנו נבחן אותך.
קדימה. בוא נשמע.
מה קרה כאן, אימא? אולי את יכולה להסביר לי מה השתבש.

- פרדי: נגן!
יואל: ואתה תעריך את הנגינה שלי? אתה יודע להבדיל בין תזמורת צבאית לרביעיית מיתרים?
איזי: אני יודע.
יואל: אני יודע בדיוק מה אתה יודע.
פרדי: היא יודעת. היא המורה לפסנתר הכי טובה בארץ.
איזי: נגן מה שאתה צריך לנגן מחר עם הפילהרמונית.
יואל: מה שאני צריך לנגן עם הפילהרמונית, אני אנגן עם הפילהרמונית.
פרדי: הוא צודק. בלי הפילהרמונית הוא לא יכול לנגן את זה. (ליואל) אז נגן משהו שלא צריך תזמורת. נגן מה שאתה רוצה.
יואל: אני לא חושב שאני רוצה לנגן לכם.
פרדי: אתה לא רוצה להראות לנו שאתה פסנתרן?
יואל: למה שאני ארצה להראות לכם משהו? מי אתם?
פרדי: נגן! אם אתה לא מנגן עכשיו, אני שובר לך את כל האצבעות. אתה לא תלך מכאן לפני שכולנו נדע מה אתה שווה. אני לא אחיה כל החיים שלי בפחד, שאולי תחזור הנה יום אחד, וכולנו נצטרך לכרוע ברך לפניך ולהודות כמה אתה גדול.

פרדי מאיים על יואל באגרופו, אבל יואל איננו מתרגש מאיומיו.

- יואל: אתה יודע מזמן כמה אני גדול. (לטרודי) אני אחד הפסנתרנים הכי טובים בעולם, טרודי. אני אדם עשיר. יש לי דירת גג ברחוב חמישים ושבע במנהטן. יש לי גם בית קיץ בקונטיקט. עם אגם. וסירה. לא רציתי לספר לך, כדי לא להישמע יהיר. (לבלה) ולא ישבתי בשום כלא. לפני עשר שנים הייתי לילה אחד במעצר בגלל שהשתתפתי בהפגנה נגד המלחמה בווייטנאם. יומיים אחר כך ניגנתי בקונצרט בניו יורק.
איזי: הוא לא ניגן בשום קונצרט בניו יורק. הוא ניגן בחתונות ובהלוויות. לפעמים נתנו לו לנגן באיזה בית כנסת ביום העצמאות.
טרודי: אם אתה לא מנגן עכשיו, אני לוקחת את המזוודה שלי והולכת.
יואל: את לא זוכרת את הפרלוד של באך?
טרודי: נגן אותו שוב.
יואל: אני אנגן כשאני ארצה.
איזי: ואתה חושב שאם תנגן, אז יסלחו לך?
יואל: מי צריך לסלוח לי? על מה?
טרודי: (ליואל) אני לא נולדתי מטיפה של רוק, ואתה לא תעבוד עלי עם כמה טיפות שאנל על הצווארון, וכמה דולרים בארנק. מחר תספר שהקונצרט התבטל כי המנצח מת. ובאמריקה תספר לי שהתזמורת נסגרה. שהבית שלך נחרב ברעידת אדמה. שהסירה טבעה והאגם התייבש.
יואל: אני לא מבין. את עיוורת? את באמת לא רואה מי אני?
טרודי: (בכעס) אני עיוורת?! אני!?!

הוא מתקרבת אליו, תולשת במפתיע את משקפיו, שומטת אותם ודורכת עליהם.

- פרדי: **(בהערצה)** בת זונה מלוכלכת.
יואל: איפה המשקפיים? איפה הם? **(מוצא אותם על הרצפה)** הם שבורים.
טרודי: אני עיוורת?!
- יואל: **(עדיין על הרצפה)** בשביל מה שברת אותם? חשבת שבלי משקפיים, אני לא אראה? ככה אני רואה יותר טוב. ככה אי אפשר להוליך אותי שולל במראה עיניים. אני רואה כמה אתם מפחדים ממני.
פרדי: אתה לא יכול אפילו להרוג זבוב. **(צוחק)**
יואל: אבל אם אני אנגן, תראו מי אתם. תראו איך הקנאה הרעילה אתכם.
פרדי: אם אתה יכול, אז נגן.
יואל: בסדר! אני אנגן!

יואל קם, פותח את מכסה הפסנתר, ומתחיל לנגן את הפרלוד של באך אותו כבר ניגן. כעבור רגע קצר מפסיק.

- יואל: **(לטרודי)** ניגנתי לך את זה הבוקר, טרודי. ישבנו כאן לבדנו. אימא שלי הלכה לתקן את המשקפיים.
טרודי: אני לא זוכרת.
יואל: ודאי שאת זוכרת!
פרדי: היא אומרת שהיא לא זוכרת.
יואל: לא שאלתי אותך. **(לטרודי)** את עדיין כאן?
טרודי: כן.
יואל: בסדר. אני אנגן ואת תזכרי. **(פורט עוד כמה צלילים)** יש רק עוד שני פסנתרנים בעולם שמנגנים באך כמוני. אלוהים, איזה כאב ראש. **(מפסיק ופונה אליהם)** עכשיו אני באמת רואה אתכם יותר טוב. כולכם הוכיתם. כולכם הובסתם. לכן אתם כל כך מיואשים. **(לטרודי)** את עדיין כאן. נכון?
טרודי: כן.
יואל: ואת, אימא?
פרדי: כולנו יושבים ומחכים. עוד מעט נמחא כפיים.
טרודי: נגן כבר.
יואל: הרגע ניגנתי!
טרודי: מתי?
יואל: הרגע!

פרדי צוחק.

- יואל: בסדר. בסדר. אני מנגן. **(מתיישב ליד הפסנתר, אבל לפתע סוגר את המכסה ופונה לטרודי)** שברת את המשקפיים שלי כי גם אותך הרעילו כאן.
פרדי: אתה חושב שנחכה יום שלם עד שתואיל להתחיל?
טרודי: שברתי את המשקפיים שלך כי אתה לא פסנתרן. כי אפילו משהו פשוט אתה לא יכול לנגן.

היא יוצאת לפרוזדור. ברנרד אתריה. יואל קם וצועד לעבר הפרוזדור.

יואל: חכי. אל תלכי. אל תוותרי כל כך מהר. (היא איננה חוזרת) אני מציע לך הזדמנות שאף פעם לא הייתה לך.

הוא נתקל במשקוף הדלת, מוותר ושב למרכז הסלון, מתקשה למצוא דרכו לפסנתר. איזי ופרדי צוחקים. בלה קמה מן הכורסה וחוסמת את דרכו של יואל לפסנתר.

בלה: אל תיגע בפסנתר הזה יותר.

יואל: יש לך אולי אספירין?

בלה: ואני חשבתי שעוד אוכל ללמד אותך כמה דברים שאתה לא יודע. (בתקיפות) צא מהבית הזה.

יואל: יש לי כאב ראש, אימא.

בלה: הלוואי שהייתי מתה לפני שראיתי אותך ככה.

יואל: אני לא אנגן כשמצמידים אקדח לרקה שלי.

בלה: פסנתרן גדול לא יכול להיות כל כך תמים. פסנתרן גדול לא יכול לתת לאישה כזאת לרמוס אותו ככה.

יואל: אני פסנתרן גדול.

בלה: זה מה שהחזיק אותי עד היום בחיים הארורים האלה. שחשבתי שאתה הכי טוב בעולם.

יואל: אני הכי טוב בעולם.

בלה: לו היית פסנתרן גדול, לא היית צריך משקפיים כדי לראות. גם בלעדיהם היית רואה מה היא. ומה אחיך ומה הבן שלך. אם אתה לא מסוגל לראות אותם אתה לא יכול לנגן.

יואל: אני רואה אותם, ואני יכול לנגן.

בלה: לא העיניים שלך עיוורות. הלב עיוור.

בלה נתקפת שיעול קשה וקורסת על הכורסה. יואל מתיישב ליד הפסנתר. פרדי ממהר אל בלה, מוציא מכיסה את המשאף, תוחב אותו בפיה, ומחזיר לה את התרופה.

פרדי: את לא תמותי לפני שהוא הולך. (ליואל) ואתה תיקח עכשיו את המזוודה שלך ותסתלק. (יוצא להביא את המזוודה)

יואל: קודם אני אנגן.

הוא פותח את מכסה הפסנתר, מתגבר על היסוסיו ומנגן במלוא גאוניותו. בלה חזלה להשתעל. מסתכלת בו ומקשיבה. כעבור רגע משפילה מבטה ומתחילה לבכות. כעבור עוד רגע קרב איזי בשקט לפסנתר וסוגר בבת אחת את המכסה על אצבעותיו של יואל. יואל נאנק בכאב.

יואל: מי זה היה? (פונה אל איזי) זה אתה, איזי. אני שומע את הנשימה שלך. אותה נשימה רכה ששמעתי בחדר שלך כל לילה אחרי שהשכבתי אותך לישון. כבר

אז ראיתי כמה אתה רע. חשבתי שהמוסיקה תשנה אותך.

איזי: אתה יכול לדחוף את המוסיקה שלך לתחת.

יואל: וזה הכל?

איזי: זה הכל.

יואל שותק. נכנסת טרודי מזוודתה בידה. ברנרד אחריה. היא עוצרת ליד הדלת ונוטלת את מעילה. ברנרד עוזר לה ללבוש אותו.

ברנרד: להתראות. היה נעים להכיר. **(לבלה)** אגב, הכיור קם לתחייה. קצת ניסיון כירורגי. קצת ידע בניקוז נוזלים. והוא חי ונושם כמו חדש. **(לאיזי)** אל תשכח. שלוש טבליות ביום. עכשיו נזכרתי שקראתי הבוקר בעיתון על תאונת דרכים. בחור צעיר גנב אתמול מכונית בשדה התעופה. פגע במכונית אחרת וברח.

טרודי יוצאת. ברנרד אחריה. תוזר פרדי, בידו מזוודתו של יואל וזוג משקפיים ישנים. הוא מבחין בטרודי היוצאת וקורא אחריה.

פרדי: חכי רגע. הוא כבר הולך. **(אבל היא יצאה. פרדי פונה ליואל)** מצאתי לך משקפיים ישנים של אבא. **(יואל דוחה את המשקפיים)** לא רוצה, לא צריך. קח את המזוודה וצא.

יואל נוטל את המזוודה. לרגע מהסס ופונה אל בלה.

יואל: אימא.
פרדי: **(בלעג)** "אימא".
יואל: אני צריך ללכת. תודה על כל מה ש... אני מקווה ש... אני לא חושב שאני אנגן כאן מחר. אני צריך לחזור לניו יורק... יש לי קונצרט בשבת. אם תצטרכי משהו, תודיעי לי.
פרדי: צא כבר.
יואל: **(לאיזי)** אם אתה צריך משהו, אז אני...
פרדי: החוצה!

הוא מתקרב ליואל ואוחז בו. לפתע נפתחת הדלת. ברנרד חוזר.

ברנרד: **(ליואל)** סליחה. בקשר לקונצרט שלך. קניתי כרטיס. לא רציתי שטרודי תלך בלעדי. עכשיו התברר לי שהיא לא הולכת. אז הנה הוא. **(מניח את הכרטיס על השולחן)** אתה נראה הרבה יותר טוב בתמונה שלך, שהם תלו בכל הרחובות. **(צוחק)** בהצלחה.

הוא יוצא. שתיקה. יואל מהסס רגע. כעבור רגע נוסף הוא פונה, נוטל את מזוודתו ומעילו ויוצא. חשכה.